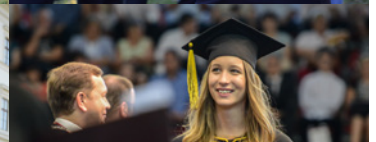
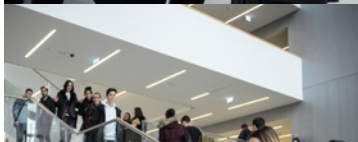
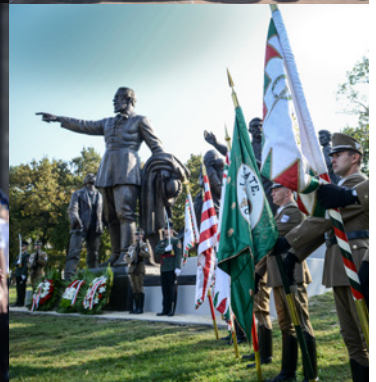

bONUM PUBLICUM

06

„A SIKERHEZ NEM ELÉG
A TELJESÍTMÉNY”
Interjú Barabási Albert-László
hálózatkutatóval

20

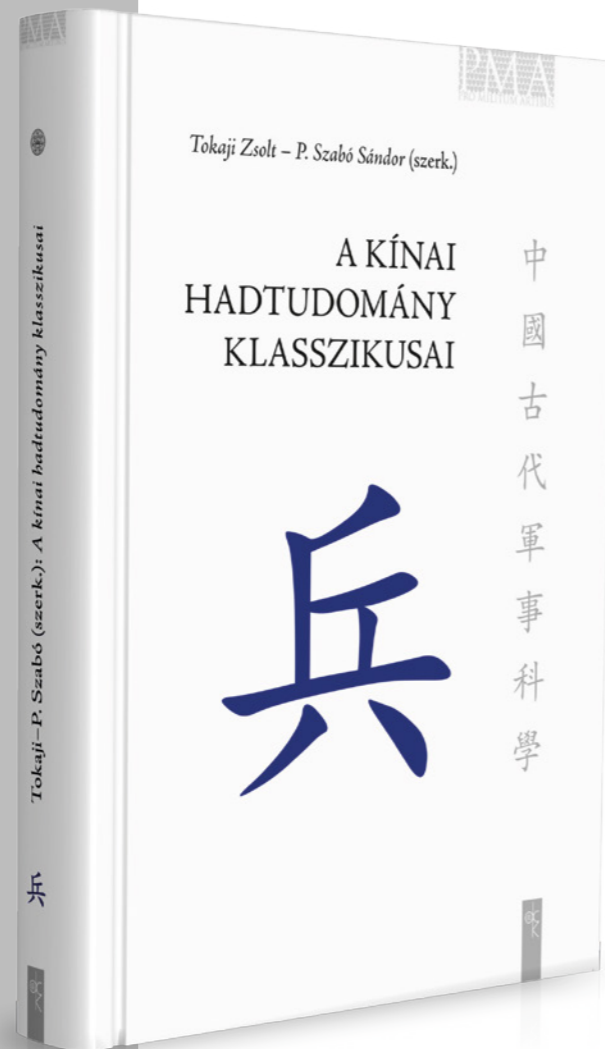
ELINDULT A
TISZA ISTVÁN
PROGRAM AZ NKE-N

32

MODERNEBBÉ VÁLIK
AZ EGYETEM BAJAI
CAMPUSA

ÚTJÁRA INDULT A *Pro Militum Artibus* SOROZAT

A *Kínai hadtudomány klasszikusai* a maga nemében egyedülálló gyűjtemény, az itt közölt tizenhat mű egy része korábban nem csupán magyarul, de más nyugati nyelven sem jelent még meg. A tudományos szakemberek, a kínai kultúra kedvelői és a vezetéstudomány iránt érdeklődő közönség számára egyaránt hasznos olvasmány lehet.

A könyv elektronikus formában ingyenesen letölthető az alábbi QR-kódon:

Dialóg Campus Kiadó

www.dialogcampus.hu
 Dialóg Campus Kiadó

11

„Azok jelentkezését várjuk, akik a szűken vett egyéni érdeken túl a közösséget is tudják szolgálni” – fogalmazott Koltay András, az egyetem rektora, az intézmény január végi központi nyílt napján. A Ludovika Campuson tartott rendezvényen mintegy ezer középiskolás diák vett részt. Nyílt napot tartott az intézmény Víz tudományi Kara is az egyetem bajai campusán.

06

„A sikerhez nem elég a teljesítmény”
 Interjú Barabási Albert-László hálózatkutatóval

29

Egy éve már, hogy új vezetője van a CEPOL-nak – interjú Detlef Schröder igazgatóval

44

We did IT! – jelentős informatikai fejlesztések az egyetemen

32

Modernebbé válik az NKE bajai campusa

TARTALOM 2019. FEBRUÁR

02	MOZAIK	20	JELENTŐS FEJLESZTÉSEK AZ NKE-N	38	HÁLÓZATKUTATÁS A KÖZIGAZGATÁSBAN
06	„A SIKERHEZ NEM ELÉG A TELJESÍTMÉNY” – INTERJÚ BARABÁSI ALBERT-LÁSZLÓVAL	23	POLICE CAFÉ: Ahol egymásra talál a civil és rendőr	41	EGYSÉGES ÉS ELKÜLÖNÜLT LESZ A MEGÚJULÓ KÖZIGAZGATÁSI BÍRÁSKODÁS
11	ÚJRA MEGNYITOTTA KAPUJÁT AZ NKE	26	EGYÜTTMŰKÖDÉS A MŰSZAKI KUTATÁSOK FEJLESZTÉSÉÉRT	44	WE DID IT!
14	EDUCATIO 2019	29	MINŐSÉGI OKTATÁS A HATÉKONY MUNKAVÉGZÉSÉRT	47	„SOKAT KÖSZÖNHETEK AZ NKE OKTATÓINAK”
16	HATÓSÁGI ELJÁRÁSOKAT VIZSGÁLTAK AZ NKE KUTATÓI	32	MODERNEBBÉ VÁLÍK AZ NKE BAJAI CAMPUSA	50	A RENDSZERT VÁLTÓ, VÉRTELEN FORRADALOM MAGYARORSZÁGON
18	FÉLIDŐBEN A REPÜLÉSTUDOMÁNYI KUTATÁS	35	„SOHA NEM GONDOLTAM ARRA, HOGY PÁLYÁT VÁLTOK”	53	AZ NKE OKTATÓJA VEZETI A HOLOKAUSZT- EMLÉKHŐZPONTOT
19	A DONI HŐSÖKRE EMLÉKEZTEK			56	AJÁNLÓ

Zrínyire emlékeztek a HHK kari napján

megemlékezni, de fontos szólni a hadvezér nagyszabású katonai reformmelképzeléseiről is – mondta ünnepi beszédében Hausner Gábor alezredes. A Katonai Tanfolyamszervező Hivatal kiemelt főtisztje elmondta, hogy Zrínyi nagyon fontos szerepet játszott az Oszmán Birodalommal szembeni nemzetközi összefogás megteremtésében, amellyel reményt adott a keresztény világ számára. *„Zrínyi kultusza mai is él, amit mi sem bizonyít jobban, mint a mai rendezvényen megjelenő számos magyar és horvát önkormányzati vezető”* – mondta el beszédében Pohl Árpád dandártábornok. A HHK dékánja szerint Zrínyi jól látta, hogy a haza megvédésére csak egy kiválóan felkészült, felszerelt, ütőképes haderővel van esély. Hozzátette, hogy az erős hadsereg nem a háborúhoz, hanem a béke megőrzéséhez kell, és a mai magyar katonáknak is ez a küldetésük. A dékán szolt a Zrínyi 2026 honvédelmi és haderő-fejlesztési programról is, amelynek eredményeképpen hazánkban is megjelennek a hadiipar csúcstechnológiás eszközei. *„A program azonban nemcsak a haditechnikáról szól, hanem elsősorban a katonákról, az állományról”* – fogalmazott Pohl Árpád. A kari napon elismerések átadására is sor került, valamint megkoszorúzták a campuson található Zrínyi-szobrot.

A Zrínyi-szobor megkoszorúzásával, ünnepi beszédekkel és elismerések átadásával emlékeztek meg Zrínyi Miklós költő-hadvezérről az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar ünnepségén. A február elsejei rendezvényen számos magyar és horvát önkormányzati vezető is részt vett. *„A Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar kari napján Zrínyi téli hadjárataról, az eszéki hadihíd 1664-es felégetéséről szoktunk*

Elismerés Imre Miklósnak

Másfél évtizedes vezetői munkájának elismeréseként külön is köszöntötték Imre Miklós egyetemi docent az Államtudományi és Közigazgatási Kar idei első kari tanácsai ülésén. Az intézmény oktatója tavaly év végéig vezette a Lőrincz Lajos Közigazgatási Jogi Intézetet. A tanácskozáson Kis Norbert dékán köszöntötte Imre Miklóst, akinek vezetői életpályája jelentős részben kötődik a Nemzeti Közszolgálati Egyetemhez és jogelőd intézményeikhez. *„Mintegy másfél évtizeden át intézményünk számára olyan vezetői szolgáltatásokat tett, amelyek komoly elismerést érdemelnek”* – fogalmazott a dékán.

Elhangzott, hogy Imre Miklós volt tanszékvezető, intézetvezető, dékán és több alkalommal rektorhelyettes is. Az NKE történetének első évében például ő látta el a közszolgálati rektorhelyettesi feladatokat. Kis Norbert reményét fejezte ki, hogy Imre Miklós oktatóként még sokáig részt vesz az egyetem és a kar életében. *„Szeretnénk, ha hallgatóid és kollégáid még sokáig élvezhetnék humorodat és bölcsességedet”* – hangsúlyozta a dékán, aki egy kari kollégák által alá-

írt emléklapot adott át az ünnepeltnek. Imre Miklós egyetemi docens a Szakigazgatási és Szakpolitikai Intézet oktatójaként folytatja munkáját.

A Miniszterelnökség vihetette haza a Ludovika Újévi Kupát

Első alkalommal, hagyományteremtő jelleggel tartottak focikupát január közepén a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Ludovika Arénájában. A nyitómérkőzésen az NKE csapata mérkőzött meg a Parlamenti SE együttesével. Bár sokáig vezetett az egyetemi gárda, végül a parlamenti csapat diadalmaskodott 3 : 1 arányban. Az NKE-sekre ezt követően a Miniszterelnökség együttese várt, amely 2 : 1-re győzte le a hazaiakat. A döntő mérkőzésen a Miniszterelnökség csapata 3 : 2-re diadalmaskodott a Parlamenti SE ellen, ezzel megnyerte az I. Ludovika Újévi Kupát. A torna gólkirálya Bartos Zoltán, a Parlamenti SE játékosa lett, a legjobb kapus díjat az NKE hálóőre, Horváth József érdemelte ki, míg a torna legjobb játékosa Orbán Balázs, a Miniszterelnökség együttesének tagja lett.

Segítség a károlis hallgatóknak

Huszonöt, korábban a Károli Gáspár Református Egyetem Ráday utcai kollégiumában lakott hallgató költözhetett be ideiglenesen az NKE Diószeghy Sámuel utcai kollégiumába, miután a január 23-i tüzeset következtében a IX. kerületi létesítmény teljesen használhatatlanná vált. Az NKE rövid időn belül ajánlotta fel üres kollégiumi helyeit a károsultak számára, és a most beköltöző hallgatókat újabbak követhetik majd a következő hetekben. A befogadott lakók szabadon használhatják a teljes egyetemi infrastruktúrát, beleértve a sportolási lehetőségeket is. Mivel sokak személyes holmija is a tűz martalékává vált, korábban az NKE Egyetemi Hallgatói Önkormányzata az ELTE HÖK-vel közösen adománygyűjtést szervezett, amelynek eredményeként kétdoboznyi ruhát, ágyneműt és használati cikket juttattak el a károsultaknak.

Új szervezet az ÁKK-n

Kutatásmódszertani és Mérésügyi Iroda néven új szervezeti egység jött létre február elejétől az NKE Államtudományi és Közigazgatási Karán, a Vezető- és Továbbképzési Központon belül. Az iroda feladata a Jó Állam-kutatások és a Jó Állam Jelentés elkészítésének támogatása, valamint további kutatási, hatásvizsgálati és mérési feladatok ellátása. Az új szervezeti egységben foglalkoztatott szakemberek felkészültsége és tapasztalata lehetőséget biztosít a közszolgálati továbbképzési és vizsgarendszer empirikus vizsgálatára, elemzésére is.

Együttműködés a Leuveni Katolikus Egyetemmel

A Szélsőségek, Vallási Szélsőségek Ludovika Kutatócsoport kezdeményezésére együttműködési megállapodást kötött az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar és a Leuveni Katolikus Egyetem Teológiai és Vallástudományi Kara. Utóbbi Németalföld legősibb felsőoktatási intézménye és egyben a legrégebb, ma is működő katolikus egyetem a világon. Az intézménynek 14 kara, 62 alaplómás és 104 posztgraduális képzése van. Jelenleg a vallás és biztonság témakörét kutató hallgatók és oktatók számára kínál lehetőséget az együttműködés, de a jövőben szeretnék kiterjeszteni azt a jog- és államtudomány, illetve egyéb társadalomtudományok területeire is. Ujházi Lóránd, a kutatócsoport vezetője fontos állomásnak tartja az együttműködés aláírását, mivel Magyarországon a vallás és biztonság kutatása még gyerekcipőben jár. A leuveni intézményben évtizedek óta folynak azok a kutatások, amelyek a valláséleti kérdéseket vizsgálják. A magyar kutatócsoport is egyre aktívabb munkát végez ezen a területen: tudományos publikációik és köteteik jelennek meg, szerkesztik a keresztényüldözésről szóló éves jelentést, hazai és nemzetközi konferenciákat szerveznek, valamint elindult az NKE-n a radikalizmus és vallási szélsőségek

szakirányú továbbképzési szak is. Ujházi Lóránd nagy lehetőségeket lát az együttműködésben, hiszen már idén szeptemberben magyar doktorandusz utazhat a flamand városba, és közös konferenciákat is szervezhetnek a leuveni egyetemmel.

Nemzetközi oktatási hét és konferencia Moszkvában

Új projekt a Rendészettudományi Karon

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem is képviselte magát a moszkvai Plekhanov Russian University of Economicsen tartott nemzetközi oktatási hét rendezvényen. A *Modern tendenciák a nemzetközi gazdaságban és pénzügyekben* című konferencia egyik előadója Pásztor Szabolcs, a Közgazdaságtani és Nemzetközi Gazdaságtani Intézet oktatója volt. Az eseményt a házigazda egyetem pénzügyi kara szervezte, és a meghívottak között a magyar mellett orosz, brit, francia, olasz, belga, finn, osztrák, lengyel, bolgár, fehéroroszl és kirgiz oktatók voltak. A magyar előadó a kereskedelmi bankok jelenlegi helyzetét és jövőbeli lehetőségeit értékelte a fejlett és fejlődő országokban. Az oktatási hét során pedig nemzetközi gazdaságtanhoz és pénzügyekhez, illetve makroökonómiához kapcsolódó előadásokat tartott. Pásztor Szabolcs közel öt éve oktat folyamatosan különböző orosz egyetemeken, és oroszországi tapasztalatairól idén februárban a Nemzetközi és Európai Szakkollégium szervezésében tart előadást.

A *rasszizmus, az idegengyűlölet és az intolerancia egyéb formáinak megelőzése és leküzdése* elnevezésű pályázat nyitórendezvényét tartották januárban a Rendészettudományi Karon, a Nemzetközi és Európai Rendészeti Tanszék szervezésében. A Horizont 2020-hoz kapcsolódó pályázat – amelyben három egyetem és négy civil szervezet szerepel – a gyűlölet-bűncselekmények áldozatai helyzetének bemutatását tűzte ki célul, elsősorban az egészségügyi rendszerben (orvostanhallgatók, betegápolók, nővérek, orvosok) és a rendőrség munkájában. A pályázat résztvevői ebben a témában terveznek kutatást, valamint képzést is elindítanak rendvédelmi és kórházi alkalmazottak, valamint egyetemi hallgatók részére. Cél az Európai Unióban is használható közös modul elkészítése, szakmai kiadványok készítése, munkacsoportok, rendezvények, ágazatközi találkozók szervezése, valamint egy nemzetközi egészségügyi hálózat létrehozása. A kétnapos projektindító megbeszélésen a pályázattal kapcsolatos feladatokat beszéltek meg a résztvevők.

Friss diplomások a NETK-n

Összesen tizenhárom hallgató vehette át a diplomáját az NKE Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar keresztfél éves oklevélátadó ünnepségén. A rendezvényen elhangzott, hogy egyre népesebb a felvételizők körében a kar angol nyelvű mesterszakja

is. A friss diplomások nemzetközi igazgatási alapszakon (1), biztonság- és védelempolitika alapszakon (3), biztonság- és védelempolitika mesterszakon (3), nemzetközi közszolgálati kapcsolatok mesterszakon (3) és az angol nyelvű International Public Service (3) mesterszakon végeztek. *„Egy szakasz lezárul az Önök életében, s végre kezükben tarthatják a sok munka gyümölcsét”* – fogalmazott köszöntőjében Koller Boglárka. A kar dékánja szerint köszönet illeti az egyetemi polgárok szüleit, de hálával tartoznak a hallgatók oktatóik felé is, akik igyekeztek minden tudásukat átadni a tanórák alatt. *„Amikor későbbi munkahelyükön elemzéseket, feljegyzéseket készítenek, tárgyalnak, vagy döntési szcenáriókat készítenek, akkor jönnék majd rá, hogy valóban felkészítette Önöket az egyetem a hivatásuk gyakorlására”* – tette hozzá. Koller Boglárka elmondta, hogy az oklevélátadó nemcsak a hallgatók életében mérföldkő, hanem a kar számára is jelentős esemény. A végzett hallgatók az oklevelüket Koller Boglárka dékántól, Sente-Varga Mónika oktatási dékánhelyettestől, valamint Rada Péter tudományos és nemzetközi dékánhelyettestől vehették át.

„A sikerhez nem elég a teljesítmény”

SZÖVEG: SZŐR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Teljesítményorientált világunkban mindenki a sikerről álmodik. Ennek elérése azonban nemcsak a teljesítményünktől függ, hanem a minket körülvevő szociális háló nagyságától és minőségétől is. Barabási Albert-László világhírű hálózatkutató új könyvében, A képletben a siker eléréséhez vezető út törvényszerűségeit írja le. A magyar származású, Bostonban élő tudós a Nemzeti Közszolgálati Egyetem hálózatkutató programjában is aktívan részt vett. Barabási Albert-Lászlóval a siker kapcsán táplálkozásról, orvosi kutatásokról, a Nobel-díjról és a politikusi teljesítményről is beszélgettünk.

○ Amikor előzetesen egyeztettünk az interjúval kapcsolatban, azt kérte, hogy egy kávézóban találkozzunk. Nagy „kávésnak” tartja magát?

Barabási Albert-László: Nem olyan régen, körülbelül tíz éve kezdtem el kávézni. Akkor nyílt egy kávézó a bostoni lakásomhoz közel, és többször benéztem oda. Elkezdtem beszélgetni

a tulajdonossal, akivel össze is barátkoztunk. Idővel egyre többféle kávé kóstoltam meg, és mire észrevettem, már rá is szoktam. A kávéfogyasztást alapvetően egészséges dolognak tartom, hiszen számos pozitív élettani hatása van. És ezt nemcsak személyes tapasztalatból mondom, hanem egy most folyó kutatásunk is ezt igazolja.

»

○ Gondolom, az nem csak a kávéról szól.

B. A.-L. Természetesen nem, hanem alapvetően az élelmiszerekről. A két éve tartó kutatásunkban azt próbáljuk feltérképezni, hogy a táplálkozással a szervezetünkbe jutó molekulák hogyan kapcsolódnak a sejthálóhoz, és ezáltal hogyan járulnak hozzá az egészségünkhöz, vagy okoznak betegséget. Azt már régóta tudjuk, hogy az vagy, amit megeszel. De általában csak azokat az ételeket tudjuk elfogyasztani, amelyek el is érhetők számunkra. A bevitt élelmiszereken keresztül több mint 28 ezer féle molekula kerül be a szervezetünkbe, különböző arányokban. A kérdés az, hogy melyik típusú hasznos, és melyik káros az egyén számára. Mi ennek a mechanizmusát szeretnénk megérteni a hálózatkutatás eszközeinek, módszereinek a segítségével.

○ Tehát hiába szeretnénk itt Magyarországon úgy étkezni, mint a köztudottan sokáig élő japánok, ez kivitelezhetetlen számunkra?

B. A.-L. Azért is kivitelezhetetlen, mert például az itteni ázsiai éttermek magyar „beütéssel” főznek, azaz túlzottan próbálják érvényesíteni a helyi jellegzetességeket, elvárásokat. Ezért is van az, hogy amíg az eredeti ázsiai konyha zöldségalapú, a magyarországi változata egyértelműen húsalapú.

○ Min fog majd múlni az élelmiszerekkel kapcsolatos kutatás sikere? Mennyire lehet ezt előre megjósolni a sikerrel kapcsolatban írt könyve tapasztalatai alapján?

B. A.-L. Természetesen ezeket a tapasztalatokat is használjuk a kutatás során, például számos együttműködő partnerünk van az élelmiszeriparból, de táplálkozástudományi szakértőket is bevontunk a vizsgálatba. Fontos, hogy hiteles intézményekkel, szakemberekkel működünk együtt, mert akkor a kutatás eredményeire a nagyközönség is jobban felfigyel majd, és így nagyobb eséllyel lesz sikeres a munkánk.

○ A *Képlet* című könyve sikeresnek mondható?

B. A.-L. Attól függ, hogyan értelmezzük. Ha a cél az lett volna, hogy mindenki elolvassa a világon, akkor szinte biztos, hogy nem tekinthető majd sikeresnek. De szerintem nem a tömegbázis a fontos, hanem az, hogy akinek szánjuk a könyvet, ahhoz eljusson. Előző könyvem, a *Behálózva* elérte ezt a célt, hiszen bizonyos körökben kötelező olvasmánnyá vált. Ezt az eredményt *A képlet* is hozta, de már sokkal rövidebb idő alatt. Az előző könyvem megjelenésekor még aránylag ismeretlen szerző voltam, de az hozott annyi ismertséget, hogy a mostani kiadvány már jobban sikerre volt ítélve, hiszen lényegesen hamarabb elérte a célközönséget.

○ Tehát ha valaki már eleve ismertebb, sikeresebb szerző, akkor könnyebben jön a következő siker is?

B. A.-L. Ennek a jelenségnek van egy matematikai képlete.

A hosszú távú siker nem más, mint a korábbi siker és a termék minőségének a szorzata. Egy új könyvnek a sikerét, ha mondjuk regényről van szó, nagymértékben meghatározza a szerző

ismertsége, és az, hogy hány könyvet adott el korábban. De a hosszú távú sikerhez elengedhetetlen a minőség is. Az amerikai könyveladási sikerlistákat a regények esetében azon szerzők művei dominálják, akik már korábban is bekerültek a legjobbak közé. A regényeknél általában ugyanaz az olvasóközönség, míg a többi műfaj esetében ez máshogy működik. Például ismeretterjesztő irodalom esetében a szerzőnek szinte minden alkalommal újra „be kell mutatkoznia”, bizonyítania kell.

○ A sikerhez vezető út hosszúságát manapság mennyire befolyásolja a közösségi médiában való megjelenés?

B. A.-L. Kevésbé, mint gondolnánk. Egy kutatás szerint például az igen népszerű, akár többmillió nézettségű, online TED-előadások nem növelték meg egyértelműen az előadók szakmai-tudományos hivatkozásainak számát. A sikernek ugyanis különböző dimenziói és mérőszámok lehetnek, amelyek nem feltétlenül befolyásolják egymást. Az ismertség és a tudományos elismertség sem állnak feltétlenül párhuzamban egymással.

○ Szentágothai János hiába volt a világ egyik legnagyobb agykutatója, mégsem kapta meg a Nobel-díjat, bár állítólag közel járt hozzá. A sikerben mennyit számít az, hogy valaki milyen közegben él, alkot, és hogy hol születik meg az adott produktum vagy teljesítmény?

B. A.-L. Nyilván számít, de ha csak ez lenne a döntő szempont, akkor Szent-Györgyi Albert sem kapta volna meg ezt az elismerést. Én a Nobel-díjat amúgy sem tartom annyira releváns mérőszámnak a siker kapcsán. A tudományos világ mérete az elmúlt évtizedekben exponenciálisan nőtt, a Nobel-díj viszont nem követte ezt a folyamatot sem méretében, sem tematikájában. A díj egy 19. századi tudományos képet sugall a 21. században, ami nem igazán tekinthető relevánsnak a siker kapcsán. Ennél sokkal több minden történik a világ tudományos életében. A kémia például már nem az az áttörő tudomány, amely egykor volt. Ezért nem csoda, hogy a kémiai Nobel-díjak egy jelentős részét biológiai vagy fizikai jellegű felfedezésekért ítéljük oda.

○ Egy tudós eddigi tevékenységéből, teljesítményéből és az őt körülvevő szociális háló kiterjedtségéből mennyire lehet megjósolni, hogy milyen tudományos karriert futhat be a jövőben? Erre ad-e valamilyen útmutatót *A képlet* című könyv?

B. A.-L. A könyv egyik fejezete éppen erről az úgynevezett Q-faktorról szól. Ez a méréseink szerint már a tudós karrierjének elején, 8-10 publikáció után kialakul, és nem sokat változik a későbbiekben. Általában már az első tudományos anyagokban megtalálhatók azok a jellegzetességek és jelek, amelyek megmutatják, hogy nagy valószínűséggel mit várhatunk tőle a jövőben. Persze itt is lehetnek ellenpéldák, mint az én karrierutam is.

Az első tíz évben fizikusként elég marginális volt az eredményességem, hiába publikáltam sokat, egyiknek sem volt kiemelkedő impaktja. Aztán elkezdtem foglalkozni a hálózatelemeléssel, és ez fordulatot hozott a karrieremben. De ehhez tudományterületet kellett váltanom.

○ Sokat lehet manapság hallani – nyilván Önnek is köszönhetően – a hálózatkutatásról. Miért fontos, és mire jó ez igazán?

B. A.-L. Azért fontos, mert a mai világunkat nem lehet megfelelően értelmezni a hálózatok ismerete nélkül. A biológiai egzisztenciánk egy sejthálótól, egy genetikai hálótól függ. Gazdaságunkat is csak egy hálózatként tudjuk értelmezni, hiszen nem a piaccal, hanem egymással üzletelünk. De a kommunikáció is hálózatokon keresztül történik, és a társadalmi kapcsolatainkban is döntő szerepe van ennek. De nemcsak fontos a hálózat, hanem gyakorlati haszna is van az élet számos területén. Az orvostudományt például gyökereiben változtatja meg a hálózatban való gondolkodás. Manapság új orvosságok, diagnosztikai eszközök készülnek a hálózatkutatás segítségével. Ebben az egyik cégünk is fontos szerepet játszik. Ma már például egy egyszerű vizsgálattal meg tudjuk mondani, hogy az adott egyén hogyan fog reagálni bizonyos gyógyszerekre.

○ Nem az orvos feladata lenne, hogy a leghatásosabb gyógyszert írja fel?

B. A.-L. Az orvos ezt nem tudja előre megmondani, hiszen a diagnózis felállítása után csak arra tud javaslatot tenni, hogy mely gyógyszerek jöhetnek számításba a kezelésnél. Ha például valakinél magasvérnyomás-betegséget állapítanak meg, a páciens

akár hónapokig próbálkozhat gyógyszerekkel, mire az orvos beállítja a legoptimálisabb kombinációt. Ezt a folyamatot teljesen le lehet rövidíteni a miáltalunk kidolgozott módszerrel. Egy vérmintából a megfelelő eszközök segítségével megállapítható, hogy az adott páciensnek a kezeléséhez melyik lesz a leghatékonyabb orvosság. Kutatásunk másik része új típusú gyógyszerek kifejlesztéséhez kötődik. A gyógyszerek hatóanyagai többnyire egy fehérjéhez kapcsolódnak a sejtfalon belül, és megpróbálják megváltoztatni annak működését. A hálózatkutatás eszközeivel meg lehet azt határozni, hogy a sejten belül hol érdemes beavatkozni, hogy az a leghatékonyabban történjen meg.

○ Ha hálózatokról beszélünk, a legtöbb embernek nem az orvostudomány, hanem a közösségi médiaportálok jutnak eszébe. Ezek fejlesztésében milyen szerepe van a hálózatkutatásnak?

B. A.-L. Hálózatkutatási eszközök vannak beépítve például a Facebook működésébe a reklámoktól kezdve odáig, hogy milyen barátokat javasol nekünk a közösségi oldal. Ezek egyre kifinomultabban működnek, hiszen ma már szinte csak olyan embereket ajánl fel az oldal, akiket szinte biztosan ismerünk is. Ebben nagy szerepe van azoknak a szakembereknek, akik hálózatkutatással foglalkoznak. Ők írták újra az algoritmusokat, hogy az ismerősök ajánlása ne csak a karakterisztikák, hanem elsősorban hálózati ismeretek alapján történjen.

○ A mesterséges intelligencia milyen szerepet játszhat ebben a folyamatban?

B. A.-L. Egyre nagyobb lesz a szerepe, de még nem tartunk ott. Ez azért van, mert a mesterséges intelligencia – ahogy korábban az előbb említett Facebook – egyelőre a karakterisztikák vizsgálata alapján működik, és nem a hálózati gondolkodást helyezi előtérbe. Fontos lenne, hogy a hálózatokat is tudja értelmezni és kezelni, akkor lehetne jelentős előrelépés a használhatóságát illetően.

○ A mindennapi kommunikációt hogyan befolyásolhatják a hálózatkutatás eredményei?

B. A.-L. Nagyon sok kutatás zajlik a világban, hogy a telekommunikációs rendszereket hogyan lehetne a leghatékonyabban optimalizálni. Amikor én telefonon beszélek valakivel, ezek az adatok, információk nagyon különböző utakon érhetnek el a hívott félhez. Még az is elképzelhető, hogy például egy pesti számot hívok Bostonból, és Bangladesen keresztül továbbítják a jelet. Ma például itt Pesten, a szomszéd helyiségben lévő feleségemet próbáltam hívni telefonon az ő amerikai telefonszámán. De nem sikerült felhívni. Ilyenkor ugyanis hatalmas utat tesz meg az információ annak ellenére, hogy fizikailag csak pár méterre vagyunk egymástól. Ennek a működésnek az optimalizálása elengedhetetlen lesz a jövőben, és ezt nem lehet megtenni a hálózatok megértése nélkül.

○ A közigazgatásban hogyan lehet használni a hálózati eszközöket?

B. A.-L. Egyre fontosabb alkalmazhatósági területe a hálózatkutatásnak a közigazgatás. Nemrég végeztünk egy kutatást az Egyesült Államokban, ahol mintegy félszáz kormányzat belső szerkezetét térképeztük fel. Kíváncsiak voltunk, hogy a hálózati szerveződést mi határozza meg leginkább: gazdasági, politikai, földrajzi vagy szociális tényezők. Tehát először meg kell érteni a rendszerek működését, és utána lehet elgondolkodni azon, hogyan lehet optimalizálni, jobba tenni azt. Korábban Szócska Miklós volt államtitkárral együtt dolgozva a hálózatkutató módszerek segítségével sikerült feltérképezni a magyar egészségügyet. Ennek kapcsán olyan információkra tettünk szert, amelyek azt megelőzően, csupán a meglévő adatokból egyáltalán nem voltak nyilvánvalók, mivel nem lehetett átlátni az egyes részek közötti kapcsolatokat. Az együttműködésnek konkrét eredményei is voltak a kórházi adósságkonszolidáció és a betegutak feltérképezése kapcsán. Ha már látjuk a rendszert teljes egészében, egyszerűbben meg tudjuk határozni azt, hogy hol és milyen mértékben kell beavatkozni annak működésébe.

○ Ha már egy politikus neve is felmerült a beszélgetésben, érdemes lehet körüljárni azt is, hogy mitől tekinthető sikeresnek egy politikus. Ma sokszor tapasztalhatjuk azt a világban, akár az Egyesült Államokban is, hogy kevés teljesítménnyel is lehet nagy eredményeket elérni a politikában, ha eredményes a kommunikáció.

B. A.-L. A politikai teljesítmény sokszor nehezen értelmezhető a választó számára, hiszen a politikus elsődleges célja, hogy megtartsa hatalmát, pozícióját. Ennek érdekében sokszor olyat tesz, ami nem racionális, nem célszerű. Ugyanakkor van egy társadalmi elvárás a politikusok felé, hogy a választók életét jobba tegyék. Ez két különböző cél. Az életminőséget javító intézkedések ugyanis bármennyire meglepő, nem feltétlenül teszik lehetővé a politikusok újraválasztását. A társadalom által elvárt és a politikus által célként megfogalmazott teljesítmény sokszor nem fedi egymást.

○ Persze vannak példák arra, hogy a politikusok egy közös cél érdekében félreteszik a rövid távú céljaikat, és akár össze is tudnak fogni. Ez történt néhány évtizede Írországban, amely ma már egy fejlett országnak tekinthető az EU-n belül is.

B. A.-L. Komolyabb gazdasági-politikai válságok esetén van erre példa. Ha nagy a baj, és politikailag döntésképtelen helyzet alakul ki, akkor szoktak jönni az úgynevezett szakértői kormányok. De ezek csak átmenetileg működnek, egy rövid időszakra jönnek létre. Az egy izgalmas kérdés, hogy akár lehetne így is kormányozni hosszabb időtávban is, de a

jelenlegi demokratikus felfogás és berendezkedés ezt nem teszi lehetővé. Minden demokráciában a politikai kormányzás a meghatározó.

○ Az NKE-n leendő közszolgákat képeznek. Számukra mit jelenthet a siker?

B. A.-L. Azért érdekes és aktuális a kérdés, mert a jövőben szeretnénk ezt a témát jobban körüljárni az amerikai katonatisztek esetében. Például arra vagyunk kíváncsiak, hogy mennyire befolyásolja az előmenetelüket az, hogy korábban kivel szolgáltak együtt. Egy magas rangú amerikai katonatiszt barátom mesélte, hogy azok a beosztott kollégái, akik korábban mellette dolgoztak, sokkal gyorsabban léptek előre, miután már ő is magasabb beosztásba került. Egy látszólag merev, teljesítményorientált rendszerben is, mint például a katonaság vagy a rendőrség, az előrehaladást jelentősen befolyásolhatják a személyes kapcsolatok, az egyént körülvevő hálózat terjedelme és minősége. Ezek a tényezők nyilvánvalóan túlmutathatnak a teljesítményen is. Ha két, közel azonos tudású és teljesítményű tiszt közül kell választani a parancsnoknak, akkor valószínűleg annak van nagyobb esélye, akivel korábban személyesebb kapcsolata is volt a vezetőnek, mert jobban ismeri, jobban megbízik benne. Mindez azt is jelenti, hogy a teljesítmény önmagában nem elég a siker eléréséhez. Fontos, hogy a teljesítmény értelmezhető legyen a közösség számára is. Egy katonának manapság nem sok lehetősége van igazi hőstettet végrehajtani, így a teljesítménye csak az adott közösségben értelmezhető. Ebben az objektív teljesítménytényezők mellett sok szubjektív is lehet. A leendő közszolgáknak fontos lenne már a képzés során megérteni az emberi tényezők szerepét.

○ A Nemzeti Közszolgálati Egyetemen az elmúlt évben az Ön közreműködésével, szellemi irányításával zajlott egy jelentős kutatás a hálózati eszközöknek a közszolgálatban való használhatóságával kapcsolatban. Várható-e folytatás a jövőben?

B. A.-L. Én nagyon bízom ebben, bár a folytatáshoz az én személyemre már nem biztos, hogy olyan nagy szükség lesz. Nekem az a célom, hogy minél több hallgatóhoz, oktatóhoz eljusson az általam képviselt gondolkodás. Egy bizonyos ponton túl ezt az intézmények önmagukban is tovább tudják vinni és fejleszteni. De természetesen örömmel segíték a továbbiakban is.

○ Nemzetközileg elismert tudósként sok országban megfordul. Világpolgárnak tartja magát, vagy fontos a nemzeti gyökerekhez való ragaszkodás is?

B. A.-L. Egyszerre vagyok otthon szülőföldemen, Erdélyben, Budapesten és Bostonban is. Igaz, teljesen másképpen. Bostonon keresztül világpolgárnak érzem magam, de a másik két hely is nagyon fontos számomra. Ezek között kell megtalálnom az egyensúlyt a mindennapokban. ●

Újra megnyitotta kapuit az NKE

SZÖVEG: **FECSEK ZSUZSANNA**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

„Azok jelentkezését várjuk, akik a szűken vett egyéni érdeken túl a közösséget is tudják szolgálni” – fogalmazott Koltay András, az egyetem rektora, az intézmény január végi központi nyílt napján. A Ludovika Campuson tartott rendezvényen mintegy ezer középiskolás diák vett részt. Nyílt napot tartott az intézmény Víz Tudományi Kara is az egyetem bajai campusán.

Az idei felvételi kampányban két alkalommal is tartott központi nyílt napot a Nemzeti Közszolgálati Egyetem. A tavaly novemberi rendezvény után január végén ismét megnyitotta kapuit az intézmény a pályaválasztás előtt álló fiatalok számára. A megnyitón Koltay András rektor elmondta, hogy az egyetem „gondolkodni képes, szilárd értékrenddel bíró, önértékes, öntudatos, a nehézségeket is legyűrni képes polgárokat kíván adni a társadalomnak”. Az intézmény vezetője szerint önálló döntéshozatalra szeretnék nevelni a hallgatókat, akik a gyorsan változó világhoz is tudnak alkalmazkodni. „Az egyetemi évek alatt leginkább élményeket kell szerezni” – hangsúlyozta Koltay András. A rektor kiemelte, hogy az NKE hívszava – „A haza szolgálatában” – nem üres frázis, hanem

Véleménye szerint ez a döntés a felvételizők számára nemcsak az elkövetkezendő éveiket, hanem egész életpályájuk alakulását is meghatározza. „Az ÁHK a kormányzati közigazgatási pályára készít fel” – hangsúlyozta. Elhangzott, hogy a kar az alap- és mesterfokú képzések mellett a köztisztviselők továbbképzéséért is felel. „Aki ide jelentkezik, ennek a szellemi közösségnek lesznek a tagjai” – emelte ki. Olyan fiatalok jelentkezését várják, akik szeretnek másokért dolgozni és tenni a közösségért, emellett csapatjátékosok, vagy éppen képesek vezetni a csapatot. „Minket a világ érdekel” – hangsúlyozta Koller Boglárka. A Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar dékánja szerint világméretű változásoknak lehetünk tanúi, amelyek kezelésére tanítja meg hallgatóit a kar. „Aki az általunk gondozott szakokon

a végzetek tisztí rendfokozat birtokában képesek lesznek vezetőként is helytállni. „Ez nagy felelősség, amelyre felkészítjük a hallgatóinkat” – jegyezte meg. A kar alapvetően a rendőrség, a katasztrófavédelem, a büntetés-végrehajtás, az adóhatóság, a bevándorlási hivatal, valamint az önkormányzati rendszet számára képez szakembereket. Pohl Árpád szerint a Magyar Honvédség nagyon jelentős fejlődésen megy keresztül a következő időszakban. „A Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program eredményeként a térség legkorszerűbb és legütőképesebb haderejével fogunk rendelkezni” – mondta a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar dékánja, aki hozzátette, hogy a fejlesztési program középpontjában a katona áll. „Kiművelt emberekre, a hazájuk iránt elkötelezett, szolgálni képes fiatalokra van szükségünk” – hangsúlyozta. Elhangzott,

kapcsolatfelvételre. „En személy szerint is nagyon sok mindent köszönhetek az egyetemnek” – fogalmazott. Mint mondta, rengeteg élménnyel és szakmai tapasztalattal gazdagodhatnak itt a leendő hallgatók, akiket kiváló sportolási lehetőségek és egyedülálló közösség vár. „Mi mind egy csapat vagyunk” – tette hozzá az EHÖK elnöke. A központi megnyitót követően az egyes karok, valamint a Katasztrófavédelmi Intézet képzéseiről részletesebb információkat is kaphattak az érdeklődők. A Ludovika Arénában intézkedéstaktikai bemutatóra került sor, valamint a rendszeti alkalmassági vizsgával is megismerkedhettek az érdeklődők. A Lövészklubban az NKE SE Lövészszakosztálya tartott fegyverbemutatót és légfegyverlövészetet. Az Innovációs és Technológiai Minisztérium is részt vett az egyetemi

egy olyan mottó, amely modern, 21. századi tartalommal tölthető meg. „A magyar államért dolgozni vonzó életpálya és szakmai kihívás is egyben” – tette hozzá az egyetem első embere, aki szerint az állam az emberi együttműködés keretét jelenti, amely nélkül egy közösség sem képes fennmaradni. Koltay András szövege az NKE előtt álló fejlesztésekről is, amelyeknél fontos cél a tudományos minőség emelése. Szerinte az intézmény Magyarország legszebb és legimpozánsabb egyetemi campusával és páratlan adottságokkal rendelkezik. „Azt kívánom, őrizték meg szívükben az egyetemet” – zárta gondolatait. A rektori köszöntőt követően a karok és az egyetemi hallgatói önkormányzat vezetői tartottak rövid tájékoztatót. Az Államtudományi és Közigazgatási Kar nevében Téglási András köszöntötte a felvételizőket. „Egy komoly döntés miatt jöttünk ma össze” – hívta fel a figyelmet a kar oktatási dékánhelyettese.

tanulnak, megismerhetik az Európai Unió működését, megérthetik a Közel-Keleten folyó folyamatokat, képessé válnak az amerikai választások értelmezésére, és megértik, hogy merre tart a kínai gazdasági fejlődés” – jelentette ki, majd arra emlékeztette az érdeklődőket, hogy az itt megszerzett tudás nem öncélú. „A NETK utánpótlást biztosít a hazai diplomáciában, a külképviseleteken a nálunk végzett hallgatók dolgoznak, és a hazai közigazgatás valamennyi külügyi érintettséggel területére tőlünk kerülnek ki a munkatársak” – árulta el. Hozzátette, az itt végzett hallgatók nagy arányban dolgoznak az Európai Unió intézményeiben is. „Ha valaki szeretne idejönni, az kevés. Akarjon idejönni” – hangsúlyozta Ruzsonyi Péter. A Rendészettudományi Kar dékánja szerint a hozzájuk jelentkezők hivatást is választanak maguknak, ezért a felvételi követelményrendszer is magas szintű a karon. Az RTK követelményeket támaszt, de jogosultságot is ad, hiszen

hogy a honvédelem nemzeti ügy, de a Magyar Honvédség nemzetközi környezetben dolgozik. „Azért tartozik a kar a Nemzeti Közszolgálati Egyetemhez, mert mi is az államot szolgáljuk” – hívta fel a figyelmet a Víz tudományi Kar dékánja. Bíró Tibor elmondta, hogy olyan mérnökök képzése folyik a bajai campuson, akik elsősorban a vízügyi szolgálatban vagy a víziközműszférában helyezkednek el a diploma megszerzését követően. Olyan infrastruktúrákat építenek és üzemeltetnek, amelyek stratégiai fontosságúak az ország számára. Bíró Tibor kiemelte: olyan felvételizőknek ajánlja a kar képzéseit, akiket érdekel a vízgazdálkodás, a természet, és akik szeretnének maradandót alkotni. Cziczás Péter, az Egyetemi Hallgatói Önkormányzat elnöke saját emlékeit, tapasztalatait felidézve biztatta a felvételizőket az intézmény képzéseinek megismerésére, a hallgatókkal való

nyílt napon, ahol szakemberei olyan témákban tartottak előadásokat, mint például a stresszkezelés, vagy a virtuális világban való tudatos jelenlét. A nyílt napon az érdeklődők megismerkedhettek a Ludovika Campus épületeivel, létesítményeivel is. Külön nyílt napot tartott januárban az intézmény Víz tudományi Kara. A bajai rendezvényen a vízügyi szolgálat mellett a Magyar Víziközmű Szövetség, valamint számos víziközmű-szolgáltató is részt vett. A vízügyi szakközépiskolából és a környékbeli gimnáziumokból érkező diákok megismerkedtek a kar képzéseivel, a kari könyvtár szolgáltatásaival, a kollégiumi elhelyezkedési lehetőségekkel, és különböző szakmai bemutatókon is részt vehettek. Emellett megtekinthették az oktatási laboroknak is helyet adó Víztechnológiai Oktatóbázist is. ●

Educatio 2019

SZÖVEG: SZŐÓR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Végig nagy volt az érdeklődés a Nemzeti Közszolgálati Egyetem képzései iránt a 19. Educatio Nemzetközi Oktatási Szakkiállításon. A Hungexpo területén rendezett háromnapos eseményen az NKE teljes képzési kínálatával megismerkedhettek a pályaválasztás előtt álló fiatalok, akik a többi között a felvételi követelményekről és a hallgatói életről is tájékozódhattak.

Idén mintegy ötven felsőoktatási intézmény és kétszáz kiállító vett részt a rendezvényen, amelyen a hagyományoknak megfelelően az NKE is képviseltette magát. Az intézmény standjánál az érdeklődők megismerkedhettek a Hadtudományi és Honvédtisztképző Kar, az Államtudományi és Közigazgatási

Kar, a Rendészettudományi Kar, a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar, valamint a bajai Víz tudományi Kar képzéseivel, de bemutatkozott az egyetem Katasztrófavédelmi Intézete is. A pályaválasztás előtt álló hallgatók első kézből szerezhettek információt a felvételi követelményekről, az egyes képzésekről,

a hallgatói életről és az olyan lehetőségekről is, mint például az Erasmus-program. „A rendezvényen megjelenő felsőoktatási intézmények nagy száma is bizonyítja, hogy jelentős a verseny a főiskolák, egyetemek között a hallgatókért. Ez minket arra motivál, hogy még többet, még jobban dolgozzunk” – fogalmazott Koltay András. Az NKE rektora szerint az egyetemnek van egy sajátos filozófiája, amely eleve meghatározza az erre fogékony célközönséget. „Olyan fiatalokat várunk, akiknek a nemzet, a haza szolgálata valóban vonzó, 21. századi feladat” – fogalmazott a rektor. Elhangzott az is, hogy a közelmúltban meghozott kormányzati döntések azt a célt is szolgálják, hogy a tágabb értelemben vett közszolgáltatásban elhelyezkedők az eddiginél jelentősebb erkölcsi és anyagi megbecsülésben részesüljenek. Ezt erősítette meg a kiállításon részt vevő Orbán Balázs is. Az intézményt fenntartó Miniszterelnökség államtitkára azt szeretné, ha minél többen választanák az egyetem képzéseit, és vennék ki a részüket a modern, versenyképes állam

tanulmányait, hogy később a közigazgatásban tudjon – akár vezető pozícióban – elhelyezkedni. A pécsi Vigh András a rendészeti képzések érdeklik, különösen a bűnügyi nyomozói munka vonzza. Verhóczki János ezredes, az RTK Tanulmányi Osztály vezetője is megerősítette, hogy a nyomozói képzések különösen sok fiatal érdekelnék, de maga az egyenruha is motivációt jelent a pályaválasztás előtt állók számára. Hasonlóan vélekedik erről Szászi Gábor ezredes is. A HHK oktatási dékánhelyettese kiemelte, hogy a katonai képzések közül idén is nagyon népszerű az állami légiközlekedési alapképzési szak, ezért a kiállítás ideje alatt az érdeklődők egy JETfly-szimulátoron próbálhatták ki magukat. A katasztrófavédelmi képzésekről is kaphattak felvilágosítást a látogatók. Vass Gyula t. ezredes, a Katasztrófavédelmi Intézet igazgatója szerint ők is kiszámítható életpályát tudnak kínálni a fiataloknak, akik három szakterületen tudnak továbbtanulni az intézetben.

megteremtéséből és működtetéséből. Orbán Balázs szerint a közszolgálat az anyagi megbecsülés tekintetében is kezd egyre versenyképesebbé válni. Ezt a folyamatot segíti a nemrégiben megújuló közigazgatási ösztöndíjprogram is. Az NKE standján megjelenő Szendrő Péter is elégedett volt a nagyszámú érdeklődővel és az egyetem kínálatával. Az Országos Tudományos Diákköri Tanács elnöke szerint az Educatio Szakkiállítás egy remek lehetőség a felsőfokú intézmények számára a bemutatkozásra. A három nap alatt végig folyamatos volt az érdeklődés az NKE képzései iránt. A Székesfehérvárról érkező Liszi Dorottya az ÁKK államtudományi mesterképzésén szeretné folytatni

A nemzetközi képzések iránt is folyamatos volt az érdeklődés, ráadásul itt sokszor már célirányosan érkeznek a leendő hallgatók a kar standjára. Tischler Zoltán, a NETK munkatársa elmondta, hogy a kar képzésein lehetőség van a magas szintű nyelvtudás megszerzésére, illetve további fejlesztésére is. A Víz tudományi Kar standját is sokan keresték fel a kiállításon. Bíró Tibor, a kar dékánja elmondta, hogy az elmúlt években beivódott a köztudatba a víz tudományi képzések egyre fontosabb szerepe. Ennek is köszönhetően számos felsőoktatási intézmény keresi a kapcsolatot a karral a jövőbeni együttműködés reményében. „Érdekes színpolt vagyunk a felsőoktatás palettáján” – fogalmazott Bíró Tibor. ●

Hatósági eljárásokat vizsgáltak az NKE kutatói

SZÖVEG: SZŐÖR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A nem klasszikus közigazgatási eljárások vizsgálatával kapcsolatos tudományos eredményekről számoltak be a Kilényi Géza Egyetemi Kutatóműhely tagjai, a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen tartott szakmai konferencián.

Tavaly márciusban kezdte meg a működését az NKE-n a Kilényi Géza Egyetemi Kutatóműhely, amelynek első kutatása az állami eljárások racionalizálásának alapkérdéseit vizsgálja. A szakemberek a kutatás első részében a hazai közigazgatási hatósági eljárás karakterisztikájával foglalkoztak, amelynek eredményeit egy őszi konferencián ismertették. Ezt követően került sor a nem klasszikus közigazgatási eljárások vizsgálatára, amely során az egyes közigazgatási, (szak) igazgatási területek eljárási módszertanával foglalkoztak. Az eddigi eredményeket egy tavalyi év végi zárókonferencián ismertették az érdeklődőkkel.

A rendezvényt megnyitó beszédében a közzszolgálatosság és a kiválóság fontosságára hívta fel a figyelmet Orbán Balázs. Az egyetemet fenntartó Miniszterelnökség államtitkára elmondta: a kormánynak is sok feladata van abban, hogy megfelelően biztosítsa a kiválósághoz, a magas minőségű oktatás-kutatáshoz szükséges feltételrendszert az NKE-n. A miniszterhelyettes hozzátette, hogy az elmúlt időszakban több kormánydöntés is született, amelyek a megfelelő kutatási és fejlesztési tervek alapján új pénzügyi forrásokat jelentenek az egyetem számára. „Ezek teremtik meg annak lehetőségét, hogy az intézmény gyorsítópályára álljon, és meg tudja felelni a minőségi

oktatás-kutatás elvárásainak a következő években” – fogalmazott Orbán Balázs. Az államtitkár a közigazgatás fejlesztésével kapcsolatban Magyary Zoltánt idézte, amikor arról beszélt, hogy a közigazgatás az emberekért van. Elhangzott, hogy „a közigazgatásnak önmagát kívülről kell látnia, hogy újból megtalálja a kapcsolatot az étellel”. A miniszterhelyettes utalt arra, hogy az eljárási szabályok a közigazgatás szempontjából nagyon fontosak, de az állampolgárok életében sokszor akadályként, bürokratikus problémaként jelennek meg. „Azok a jó közigazgatási eljárások, amelyekről az emberek nem tudnak semmit, és fennakadás nélkül tudják szolgálni a közt. Fontos lenne, hogy az emberek érezzék azt, hogy az állam erős, de ez az állam az övék is” – tette hozzá Orbán Balázs, aki reméli, hogy az egyetemi kutatóműhely munkája is jelentősen hozzájárul a cél eléréséhez. Kis Norbert, az Államtudományi és Közigazgatási Kar dékánja arra hívta fel a figyelmet, hogy a Kilényi Géza Egyetemi Kutatóműhely tudományos munkája a rendszerváltás óta az egyik legmélyrehatóbb kutatás ebben a témában. Erre szükség is van, hiszen az eljárási kérdések fontos elemét képezik annak, hogy a közigazgatás milyen képet mutat magáról, és milyen szolgáltatási színvonalat biztosít az állampolgárok számára. Kis Norbert szolt arról is, hogy az Országgyűlés nemrégiben fogadott el egy törvényt a kormányzati igazgatásról, amely

január 1-jétől hatályba is lépett. Elhangzott, hogy a törvény alapvetően „újraírja” a szervezeti rendszer személyzeti és jogi környezetét is. Kis Norbert elmondta, hogy a hatékony közigazgatás vizsgálatával több területen is foglalkozik az egyetem. Az egyik ilyen a Jó Állam-kutatás, amely 25 indikátor segítségével méri a közigazgatás hatékonyságát. A nem klasszikus közigazgatási eljárások vizsgálatáról szóló kutatás céljáról, módszertanáról, eredményeiről Boros Anita kutatásvezető fejtette ki gondolatait. A szakember elmondta, hogy sokkal mélyebb dogmatikai kutatómunkára volt szükség, mint a hagyományos eljárások esetében. Munkájuk során sorra dolgozták fel a különböző jogszabályokat, amelyekből kiválasztották a kutatás tárgyát képező speciális eljárásokat. A kutatómunka keretében a jelenlegi minisztériumi struktúrát is megvizsgálták, és megkeresték azokat az eljárásokat, amelyeket nem normatív szinten szabályoznak. Vizsgálták az eljárások különböző típusait, feltérképezték a dogmatikai előzményeket, és az alul-, valamint a túlszabályozottság problémáját is körüljárták. A kutatásvezető szolt a kutatás eredményeit

összefoglaló kiadványról is. A Patyi András és Boros Anita nevéhez fűződő könyv a hazai (nem hatósági) közigazgatási eljárások alapvető jellemzőit foglalja össze a hatékonyság tükrében. Ez hét különálló részt foglal magában, amelyekben a szerzők bemutatják többek között az Ákr. hatálya alól kivett eljárásokat, valamint az önkormányzati és az egyes szakigazgatási eljárásokat is. Boros Anita előadása végén kiemelte: reméli, hogy a jövőben folytatódhatnak majd az egyetemen a hasonló tematikájú tudományos munkák, hiszen például a közigazgatási bírósági rendszer megújulása is számos kutatási témát adhat a szakemberek számára. A rendezvényen szó volt az általános közigazgatási rendtartásról szóló törvény (Ákr.) hatálya alól kivett eljárások rendszeréről és az egyes szakigazgatási ágazatok eljárásairól. Így hangzott el előadás a többi között az innovációs és technológiai ágazatok, az agrárigazgatás, a belügyi igazgatás, az igazságügyi igazgatás, valamint a pénzügyi igazgatás eljárásairól is. A rendezvényhez kapcsolódó hír, hogy január 1-jétől Boros Anita vezeti az Államtudományi és Közigazgatási Karon működő Lórinicz Lajos Közigazgatási Jogi Intézetet. ●

Félidejében a repüléstudományi kutatás

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Félidejéhez érkezett a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Katonai Repülő Intézet uniós pályázatának megvalósítása. A légiközlekedés-biztonsághoz kapcsolódó tudományos kutatások eddigi eredményeit egy tavaly év végi workshopon mutatták be Szolnokon.

A 2017-ben indult GINOP-projekt célja az volt, hogy megteremtse a feltételét a repüléstudományhoz kapcsolódó komplex nemzetközi kutatásoknak, és tudományos eredményeket, produktumokat hozzon létre. Ennek érdekében a légiközlekedés-biztonsághoz kapcsolódó három területen kezdődött kutatói tevékenység. Palik Mátyás ezredes, a projekt szakmai vezetője elmondta, hogy számos hazai és nemzetközi szervezet részvételével zajlik a kutatómunka, így fontos hazai partnerük például a HungaroControl, a Magyar Honvédség Geoinformációs Szolgálat vagy az ELTE Egészségfejlesztési és Sporttudományi Intézete.

Az AVIATION_FUEL alprojekt keretében az egyes alternatív tüzelőanyag-fajták repülésben való alkalmazhatóságának elemzésével, azok alkalmazási feltételeinek minél szélesebb körű feltárásával, valamint a felmerülő környezeti és gazdasági szempontok becslésével foglalkoznak a szakértők. Elhangzott, hogy az eddigi kutatómunka során többek között sikerült üzembe állítaniuk egy speciális teszhajtóművet, kiválasztották a gyakorlati szempontból szóba jöhető alternatív tüzelőanyag-fajtákat, valamint elektronikus tananyag is készült.

A repülés emberi tényezőit vizsgálják a szakemberek az AVIATION_HUMAN alprojektben. Ennek során adatokat gyűtenek és elemeznek, új mérési és vizsgálati protokollokat dolgoznak ki és tesztelnek, valamint összesítik is a gyakorlati alkalmazás eredményeit. A kutatás a pilóták mellett az egyre népszerűbb pilóta nélküli légi járművek (UAV) alkalmazóira is kiterjed. Palik Mátyás elmondta, hogy az elmúlt időszakban teljesítménydiagnosztikai és

pszichológiai laborokat alakítottak ki, valamint üzembe állítottak egy testszenzoros mérési tesztrendszert, amellyel már el is végezték a katonai repülésirányítók vizsgálatát.

A szakemberek a UAS_ENVIRON alprojektben a pilóta nélküli repülőgépek (UAV-k) felhasználását biztonságossá, rugalmassá és így sok területen alkalmazhatóvá tévő repüléstámogató rendszer modelljét dolgozzák ki és készítik el. Ennek során megkezdődött a repüléstámogató rendszer felhőalapú informatikai rendszerének kialakítása és a látástávolság előrejelzéséhez kapcsolódó új módszerek megalkotása. A projekthez szükséges nagy méretű, merevszárnyas és forgószárnyas drónok is üzembe álltak, és kialakítottak egy mobil meteorológiai állomást különböző szenzorrendszerekkel. A projektben kifejlesztett alkalmazás segít a repülések megtervezésében: tájékoztatja a felhasználót a repülés tervezett útvonalán várható meteorológiai helyzetről és minden fontos légi forgalmi információról. Palik Mátyás szolt arról is, hogy mindhárom kutatási területen számos publikáció született, és jó néhány hazai, valamint nemzetközi rendezvényt is tartottak a témában. A projekt 2020 októberében zárul majd, addig kell a vállalásaikat teljes mértékben megvalósítaniuk a kutatóknak. A rendezvényen átfogó képet kaphattak a jelenlévők a pilóta nélküli repülőgépek magyarországi használatáról, az egész életen át tartó mozgás szerepéről az életminőség javításában, valamint az alternatív energiák katonai repülésben való alkalmazásáról. A szakmai konferencián a három kiemelt kutatási területről külön szekcióban is tanácskoztak a szakemberek. ●

A doni hősökre emlékeztek

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Az 1943. évi doni áttörés 76. évfordulója alkalmából tartottak koszorúzással egybekötött megemlékezést január elején, az NKE Ludovika Főépület előtti második világháborús emlékműnél.

Hetvenhat éve, január 12-én indította meg támadását a szovjet Vörös Hadsereg a Don-kanyarban, amelynek következtében a 207 ezer fős 2. magyar hadsereg több mint százezer katonája vesztette életét. A magyar hadsereg fegyverzete, felszerelése hiányos és korszerűtlen volt, a honvédek mégis próbáltak hősiességgel helytállni a küzdelemben. „A saját szövetségese által is elárult, hazájától mintegy 1500 kilométerre harcoló magyar hadsereg csodálatos fegyvertényt hajtott végre. A magyar katonák utolsóként hagyták el állásaikat, váltak le a Donról, ezzel fedezve a szövetséges erők visszavonulását” – mondta ünnepi beszédében Kaló József. Az NKE HHK egyetemi docense szolt arról, hogy a németek a 2. magyar hadsereget lényegében feláldozták saját erőik megóvása érdekében. „A magyar sereg megakadályozta, hogy a támadás súlypontjain technikai és létszámbeli fölényben lévő szovjet erők

egy lényegesen nagyobb méretű katlancsatába kényszerítsék a doni harcfronton védő seregtesteket. Ennek ára azonban közel 150 ezer fős veszteség volt, az elesetteket, sebesülteket és fogságba esetteket is számításba véve. Adózzunk tisztelettel ezen magyar hősök emlékének” – fogalmazott Kaló József. A rendezvényen Jákob János dandártábornok, tábori püspök, Rácz István százados, tábori lelkész és Tótha Péter Joel tábori főrabbi is megemlékezett a doni hősökéről. Az ünnepségen koszorút helyeztek el az emlékműnél Koltay András rektor és Pohl Árpád dékán, Erdélyi Lajos, a Honvédelmi Minisztérium államtitkára, a Magyar Honvédség Parancsnokának képviselőjében Takács Tamás ezredes, valamint Sára Botond, Józsefváros polgármestere. Ezt követően a HHK és a Ludovika Zászlóalj tisztjei és honvédtisztjelöltjei az emlékezés mecseseit helyezték el az emlékműnél. ●

Jelentős fejlesztések az NKE-n

SZÖVEG: SZŐÖR ÁDÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Az elitképzés megvalósítása, valamint a nemzetközi tudományos versenyképesség növelése érdekében jelentős fejlesztések valósulhatnak meg idén a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen. A Tisza Istvánról elnevezett program részeként új kutatóközpont jön létre, és megalakul a Stratégiai Tanulmányok Intézet is. Emellett célként fogalmazódik meg a Ludovika Campus országos kulturális, sport- és rendezvényközponttá válása, valamint az oktatói, kutatói, dolgozói bérek növelésével egyetemi életpályamodellt vezetnek be az intézményben.

A 2012. január 1-jétől működő NKE elsődleges feladata, hogy a közszolgálatot ellátó szakemberek számára egységes képzési és továbbképzési rendszert biztosítson. Az intézmény alap- és mesterképzései, szakirányú és továbbképzései mára már szinte a teljes kormányzati rendszer számára nyújtanak utánpótlást. Az alapítása óta eltelt időszakban az NKE párhuzamosan fejlesztette képzési rendszerét, és hozott létre egy új egyetemi campust. A sajátos és egységes egyetemi szintű oktatási rendszer magában foglalja az államtudományi és közigazgatási, a rendészeti, a katonai, a nemzetbiztonsági, a nemzetközi és európai közszolgálati felsőoktatást és a víztudományi képzést. Az egyetemfejlesztés első szakasza tavaly lezárult: az intézménynek új rektora van, és átalakult a fenntartói szerkezet is. Az egyszemélyi fenntartói felelősséggel és irányítással az állam a hatékony és modern közigazgatás, valamint a minőségi oktatás megvalósulását szeretné elérni. Amíg hazai összehasonlításban, a felsőoktatási rangsorokban alapvetően jól szerepel az intézmény, a nemzetközi tudományos versenyképesség tekintetében jelentős előrelépésre van szüksége. Ennek egyik meghatározó pontja a képzési, valamint a kutatási tevékenységek további erősítése.

A kormány még tavaly év végén fogadott el egy határozatot, amelyben megfogalmazta a legfontosabb fejlesztendő területeket, és ezekhez megfelelő anyagi forrást is biztosított az intézmény számára. A kormányhatározat szerint kiemelten fejleszteni kell az egyetem nemzetközi kapcsolatait az oktatás és kutatás területén. Ennek érdekében nemzetközileg is jegyzett konferenciákra és kiadványokra van szükség. Növelni kell az idegen nyelvi kompetenciákat is a nyelvképzésben és a továbbképzésben. A könyvkiadás és a könyvtári szolgáltatások területén országosan meghatározóvá kell tenni az intézmény lehetőségeit és képességeit. A nemzetközi tudományos versenyképesség növelése érdekében új kutatóközpont jön létre az NKE-n, valamint erősítik a tanszékekhez

kötődő kutatóműhelyek támogatását is. Az Eötvös József Kutatóközpont irányításával kilenc stratégiai fontosságú terület multidiszciplináris kutatása zajlik majd az egyes, önállóan működő kutatóintézetekben. Ezek olyan szakmai területeket érintenek, mint például a politika- és államelmélet, az információs társadalom, gazdaság és versenyképesség vagy a kiberbiztonság. Külön kutatóintézet jön létre Közép-Európa, valamint az Európa Stratégia vizsgálatára is. Az új kutatóközpont része lesz – immáron kutatóintézetként – a már korábban is működő Amerika Tanulmányok Kutató Központ, a Stratégiai Védelmi Kutatóközpont és a Molnár Tamás Kutatóintézet.

A nemzetközi jelenlét erősítéséhez növelik a vendégkutatói és vendégtanári státuszok számát, és szeretnék évente legalább öt, nemzetközileg magasan jegyzett egyetemi tanárt szerződtetni az oktatási és kutatási programok vezetésére. Az idegen nyelvi kompetenciák erősítésére angol, orosz, francia és német nyelvi programokat indítanak kormányzati és közigazgatási vezetőknek, kormánytisztviselőknek, egyetemi hallgatóknak. Az intézmény támogatja a magasan jegyzett nemzetközi és hazai szakfolyóiratokban végzett publikációs tevékenységet, a tanszékekhez kötődő tudományos tehetséggondozás fejlesztését, szakkollégiumok és tudományos diákkörök szervezését. Az NKE célja az is, hogy saját oktatási és tudományos könyvkínálatának bővítésén túl meghatározó szereplője legyen a felsőoktatási és tudományos szakkönyvkiadásnak, és könyvtára öt éven belül Budapest egyik legvonzóbb egyetemi könyvtárává váljon. Az intézmény a magas minőségű elitképzés kialakítását tervezi. Ennek érdekében hozza létre a Stratégiai Tanulmányok Intézetét is, amely a már diplomát szerzettek képzését szolgálja majd. Ennek feladata lesz a közszolgálati elitképzés és vezetőképzés új programjainak kiemelt fejlesztése, a központi közigazgatás, a magyar diplomácia vezetői utánpótlásának

képzése, valamint közös vezetőképzési programok indítása a Kárpát-medence magyar nyelvű közösségeivel és a V4-partner-országokkal. Olyan új képzések, programok indulhatnak majd el, mint a kormányzás és vezetés mesterszak, a Diplomáciai Akadémia vagy a Kárpát-medence Vezetőképző Program. A kormányzat által támogatott fejlesztések érintik a Ludovika Egyetemi Campust is, amelyet tavaly áprilisban vehettek birtokba az egyetemi polgárok és a környéken lakók. Az elképzelések szerint az egyetemi campus – számos nyugat-európai és amerikai példát szem előtt tartva – országos kulturális, sport- és rendezvényközponttá válna a következő években. Ehhez egy olyan újszerű egyetemi életet és egy közösségépítő rendszert kell meghonosítani, amelyre hazánkban még nincs példa a felsőoktatásban. Ennek részeként egyetemi kulturális és közösségépítő műhelyek jönnek létre, tematikus rendezvénysorozatok tartanak majd, valamint hallgatói motivációs programokat is szerveznek. Részben ezen feladatok elvégzésére is jön létre egy új szervezeti egység, a Kommunikációs és Programigazgatóság, amely az egyetemi brand építése és a rendezvények szervezése mellett a külső-belső kommunikációért is felel. Az elképzelések szerint továbbfejleszténék a jelenlegi lovardát, amely a lovasoktatás mellett a hagyományőrző Ludovika Lovas Díszszakasz működtetésében is fontos szerepet játszik. Az egyetemi fejlesztések részeként tovább erősítik az intézmény informatikai hátterét. A 2017-ben elfogadott Digitális Átállás Stratégia a magyar felsőoktatás egyik leginnovatívabb smart university tervét készítette el. Ennek megvalósítására az el-telt időszakban új egyetemi informatikai központ és egységes hálózati rendszer jött létre. A stratégiai humánfejlesztés, a teljesítmény és a minőség mérése, a nemzetközi programok

akkreditációjának elindítása és folyamatos működtetése elengedhetetlen az elitegyetemmé váláshoz és a kiválóság kultúrájának a megteremtéséhez. Az intézmény a nemzetközi versenyképesség megteremtéséhez szükséges minőségirányítási rendszer kidolgozását is megkezdi. Az egyetem a kormányzati elképzelésekkel összhangban folyamatosan fejleszti közszolgálati képzéseit is. A külügyi képzésfejlesztés részeként szeptembertől indul a nemzetközi tanulmányok mesterképzés angol nyelven, valamint a nemzetközi doktori iskola létrehozása is a tervek között szerepel. De külön források állnak rendelkezésre a rendvédelem személyi utánpótlásának, valamint a honvédelmi oktatásnak a fejlesztésére is. A területet felügyelő Belügyminisztérium kezdeményezésére pedig a Víz tudományi Kar lesz a bázisa a vízügyi szakemberek továbbképzésének is. Ennek megfelelően a kar oktatási-kutatási kapacitásait jelentősen fejlesztik, különösen a vízpolitika, a környezeti fenntarthatóság és a mérnökképzés területén. (Bíró Tibor dékánal készült interjúnkat ebben a lap-számban olvashatják.) A minőségi fejlesztésekhez, a nemzetközi és hazai kutatási és képzési programok megvalósításához szükséges az egyetemi oktatók, kutatók és dolgozók megfelelő bérszínvonalának kialakítása is. Ennek részeként jelentős bérrendezés indul az NKE-n a 2019-es évtől, átlagosan mintegy 40 százalékos béremeléssel. Ezzel megkezdődhet az egyetem életpályamodeljének kialakítása is. A kormányzat mindezen fejlesztések támogatására az idei évtől mintegy 6,3 milliárd forintot biztosított az egyetem számára, tartós jelleggel. A bajai campus fejlesztésére pedig több mint kétmilliárd forintot szán a kormány. ●

Police Café: ahol egymásra talál civil és rendőr

SZÖVEG: FECSER ZSUZSANNA
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Már lassan öt éve működik az a közösségi fórum, ahol rendőrök és civilek beszélgetnek egymással egy kávé vagy üdítő elfogyasztása közben. Itt nem kihallgatásról van szó, hanem konstruktív, gondolatébresztő párbeszédéről. A módszert két éve már oktatják is, a Police Café – módszertani és kommunikációs képzés rendőröknek elnevezésű kurzus keretében. Mindezekről Molnár Katalint, az NKE Rendészettudományi Kar Magatartástudományi és Módszertani Tanszékének docensét, a módszer magyarországi meghonosítóját kérdeztük.

○ Honnan ered a Police Café gondolata?

Molnár Katalin: Id n huszonkét éves a World Café (vil gk v h z) módszer, amelyet Juanita Brown amerikai szervezetfejlesztő fejtett ki. Nem találta hatékonynak a szervezeti kommunikációt, és rájött, hogy ha lazább, kávéházi hangulatot teremt, akkor az emberek szívesebben beszélgetnek, az információ könnyebben áramlik. A kávéházban csak  l nk és beszélgetünk, a World Café során viszont komolyabb párbeszéd zajlik, ahol van egy moderátor, egy előre meghatározott téma és cél, ahová az egész diskurzus tart.

○ Hogyan lett a World Caf b l Police Café?

M. K. Ez sem az  n „találmányom”, de arra büszke vagyok, hogy lassan  t  ve  n kezdtem el először használni Magyarországon. Egy kollégám a belga rendőrség működését és reformját vizsgálta 2007-ben; ő hozta haza a módszert ottani tanulmányútjáról. A reform fontos része volt, hogy az addig elzárkózó szervezetként ismert rendőrség nyisson a civilek felé. A rendőrök kezdtek felismerni, hogy erre nekik is sz ks g k van. De 2014-ig kellett várni, hogy valaki Magyarországon kellően b tor legyen ahhoz, hogy ezt a rendőrségnél is alkalmazza. Azóta szerencsére nagyon sokan csatlakoztak hozzánk.

○ Hogyan működik egy Police Café?

M. K. Mindig van egy moderátor, akinek az a feladata, hogy keretet szabva a folyamatoknak, mozgassa és irányítsa az asztalt rsas gokat. A r szrtvev k először megismerkednek egymással és a módszerrel, aztán több beszélgetési szakasz következik, amelyeket témák szerint osztanak be. Végül a legfontosabb az  sszegz s. Ekkor a kisebb társaságokat irányitó asztalgazd k megosztják a k zss ggel mindazt, amit lejegyeztek és összegyűjtöttek az eszmecser kb l. Ezt nem lehet a moderátor vagy az asztalgazda felkészítése nélkül elvégezni. Jelenleg moder torokat m g nem képeznek, az ehhez kapcsolodó feladatokat országszerte egyedül  n látom el.

○ Mitől olyan hatásos ez a módszer?

M. K. A titok abban rejlik, hogy a beszélgetés szinte „behúzza” az embereket. Ott  l nk az asztal körül, odajön egy kedves, mosolyg s

rendőr, aki érti a témát, kommunik tív, megnyer , hiteles. Mivel ahhoz vagyunk szokva, hogy hozzánk, nekünk vagy r l nk beszélnek, ha valaki végre velünk beszélget, azért már h lasak vagyunk. A kettő között nagy különbség van. Miután a partnerséget, a párbeszédet érzékelik az emberek, bekapcsolódnak az eszmecser be. Sz ra, térre és v lem nyszabads gra van sz ks g k, hogy elmondhassák, mit gondolnak, hogy kérdezhessenek, meghallgathassák a másikat, és kulturáltan vitatkozhassanak egymással. Police Caf t elsősorban ott érdemes rendezni, ahol probléma van a rendőrség és a lakosság együttműködésében.

○ Milyen visszajelzések érkeztek a Police Café r szrtvev it l?

M. K. Nagy élmény mindkét fél számára, hogy  szint n foglalkozhatnak a k zss get érintő problémákkal. Aztán a soron következik alkalommal azt láthatják, hogy amit megbeszéltek, abból valami már meg is valósult, és valóban közelebb kerültek a helyzet javításához.  gy hitelesíti magát a módszer. Nem  l g erről csak beszélni, a valóságban meg kell  lni, hogy az ember elhiggye: működik. Tehát a Police Café hangsúlyozza és egyértelművé teszi a rendőri szerepvállalást, felpörgeti a kommunikációt, a kapcsolatokat, a problémafeltárást.

○ általában hány emberrel lehet egyszerre  gy kávézni?

M. K. Ahány téma, annyi asztal. Az asztaloknál általában 4-5 f  foglal helyet, a 6-7 f s asztalok már nagyok számítanak. Vannak, akik ezt már húsz éve végzik,  k akár 120 embert is tudnak mozgatni ezzel a módszerrel. Magyarországon az ideális Café-létszám, amellyel nagyon jól lehet dolgozni, 16-20 f . 2018 nyarán h t asztalnál 70 r szrtvev vel sikerült beszélgetn nk, ami eddig a legmagasabb létszámnak számít, b r ez nem Police Café volt. A Nemzeti Közszolgálati Egyetem 38 mesterszakos hallgatójával tanultunk együtt az úgynevezett Malester Caf ban, illetve két alkalommal Biztonsági Caf t is tartottam már a biztonsági szakirányon tanuló 20-30 levelez s hallgatónak.

○ Mi kell egy Police Café megszervezéséhez?

M. K. Az első állomás az érintettekkel való kapcsolatfelvétel és beszélgetés. Felt rk pezem az igényei-

ket, megvizsgálom a körülményeket, sokat konzultálunk. Aztán megegyezünk, hogy miről legyen szó, és kik k pviseleik a témákat.  ket megtanítjuk a módszerre. Gondos szervezőmunka eredménye, hogy kiket hívunk meg, és hogyan valósítjuk meg a bevonásukat. Ma már remek Police Café-szervezők vannak az országban, akik nagyon el k telezettek. Pécssett  s Zuglóban lelkes

programkoordin torok dolgoznak, Kiskunhalason pedig már önállóan, helyi moderátorral is tudnak Police Caf t szervezni, ami nagy öröm számomra.

○ Mitől függ a témák kiválasztása?

M. K. A téma aktuális, azt mindig a r szrtvev k hozzák magukkal. Nem szabhatjuk meg általánosan, hogy miről kell beszélni egy ilyen eseményen. A Police Caf ban természetesen mindig a biztonság kerül a középpontba. De ez mást jelenthet például a fővárosban vagy vidéken, és mást a rend rs tben dolgozó vagy a hétköznapi ember életében. Minden t rleten más-más szegmense izgalmas a biztonságna, de ahol emberek laknak, ott a biztonságról mindig szó esik majd. Ha pedig  gy van, akkor nagyon fontos, hogy ez ehhez  rt  rendőrök vállaljanak ebben kezdeményező szerepet.

○ Melyek a leggyakrabban előkerülő témák?

M. K. Ezzel a gyakorlattal bármilyen, problémaként észlelt téma felhozható, amelyre szándékunkban áll megoldást találni. Gyakran beszélünk például a droghelyzetr l, a közlekedés vagy a közterületek biztonságáról, de négy és f l  vnyi gyakorlás után már terítékre kerülhetett a cigányokkal való egy ttl sb l származó problémák kérdésköre is.

○ Hogyan finanszírozzák ezeket a rendezvényeket?

M. K. A képzés  radij t és a minimális vendéglátást főleg pályázati forrásból teremtjük el . A helyszínek biztosítása több esetben is l k patri ta emberek felajánlásából valósult meg.  gy lehetett helyszín például Pécssett a Zsolnay Negyed, Kiskunhalason a Csipkem zeum vagy a városligeti Vajdahunyad v ra. De erre nagyszer  lehet egy helyi kulturális intézmény, iskola vagy akár egy kávézó, söröző is.

○ Véleménye szerint ennek a módszernek milyen mérhető hatásai lehetnek?

M. K. Tavaly nyáron v geztn k egy hatásvizsgálatot, hogy megtudjuk: mérhető-e számadatokkal és tényekkel mindaz, amit a Police Caf k moderátoraként nyilvánvalóan érzékelek. Az egyik tanulmányomban az eddigi 27 Police Café mintegy 400 r szrtvev j t kérdeztem meg k rd ives formában, k z l k 121 embertől, a jelenlévők 25 sz z l k t l kaptam választ. Ez a tud m nyos munka egy olyan tanulmánykötetben fog megjelenni, amelyet a KÖFOP finanszírozott. A második, hosszabb tanulmányhoz h t civillel és h t rendőrrel készült interjú, akik már többször is r szrt vettek ilyen rendezvényeken. A civil r szrtvev k és a hivatásos rendőrök kétféleképpen meg lt tapasztalatai szépen rímelnek egymásra. Az ebből készült 2,5 éves tanulmányomnak jelenleg publikálási felületet keresek. A vizsgálat alapján a módszer hatása tud m nyosan is mérhető, mégis a k zss g életében érezhető csak igazán –  s ez a fontosabb.

○ Milyen konkrét hatással lehet a k zss g életére ez a módszer?

M. K. A bűnmegelőzés örökös problémája, hogy nem igazán mérhető, hány b nt el zt nk meg. De annak kimutatható hatása van, ha a biztonságért felelős emberek leülnek egymással beszélgetni, és k zss en tudják érvényesíteni az érdekeiket, legyen szó egy játszótér

vagy egy fiatalokat foglalkoztató k zss gi t r megépítéséről, egy zebra felfest s r l. Nem egyedül a rendőrség feladata az, hogy biztonságban  lhess nk, hiszen a k zss gnek kell megteremtenie azokat a feltételeket, amelyek között biztonságosan tudunk lakni, dolgozni, közlekedni, szórakozni. Ha ezt egy k zss g  l g jól csinálja, akkor a rendőröknek nincs olyan sok dolguk. Az okos rendőrség mindebben segíti a k zss get, tulajdonképpen menedzseli a biztonságot. Erről szól a rend rk v h z is: a rendőrök összehozzák az embereket, hozzáadják saját szakértelmüket, felelősségüket, kezdem nyez k ssz g ket és el k telez d s ket. Egyfajta iránymutatást adnak, közvetítőként vannak jelen, de tudják, hogy a főszerep nem az  v k, és nem is akarnak  gy tenni. Valami olyat adunk  gy vissza a k zss gnek, ami egyre inkább hiánycikk: saját felelősségvállalását a települése élhetőségének megteremtésében. A Café-módszer egyben szervezetfejlesztő és k zss gepítő hatású is.

○ Minek köszönhető  n szerint, hogy a zuglói, Szomszédom a rendőr! elnevezésű k zss gi bűnmegelőzési projekt harmadik helyezést ért el az EU-tagállamok idei bűnmegelőzési versenyén?

M. K. Ez a b csi siker igazi büszkeség a számunkra. Az, hogy a zuglói projekt nyerhetett, nagyban köszönhető annak, hogy a helyiek 2015 óta el k telezetten dolgoznak a Szomszédom a rendőr! program keretében. 2017-ben a 8 + 1 részes Café-sorozattal „csak” r er sített nk erre. Ezelőtt még nem volt példa arra, hogy egy kerület minden rendőri körzetében másfél-két hetes időintervallumokban ilyen rendezvényeket tartsunk. A 16-20 részrtvevő összehozása komoly szervezőmunkát igényelt, a körzeti megbízottak kiválóan megtanulták és alkalmazták a módszert, megcsillogtathatt k kommunikációs készségeiket, és bár eleinte voltak kétségeik, szinte f r dhetek ebben a k zss gform l  szerepben. Derék rendőrök színvonalasan, el k telezetten és jól szervezeten tett k a dolgukat, és a civilek örömmel fogadták ezt a nyitást. Amit  gy együtt  l rt k, nagyon jó mintaprogram lehet mindenkinek, aki hasonlóan tenni szeretne a telep l s ert.

○ Milyen célokat t z tt ki a jövőre nézve?

M. K. Szeretném személyesen elvinni a Police Café-módszert még sok olyan helyre, ahol nagy szükség lenne rá. A rend rk v h z nem csodasz r, de szeretném bizonyítani, hogy ha komolyan vesszük, és maradéktalanul betartjuk a módszertant, akkor működik. Aki „megkóstolja”, meggyőződhet róla. Egy olyan fórumot is szeretnék megszervezni, ahol a módszert professzionálisan  z k és olyan rendőrök is tal lkozn n k, akik ezt kipróbálnák, de tele vannak fenntartással, aggodalommal, nem tudják, merre induljanak.  ly módon a téma nem a biztonság, hanem maga a rend rk v h z lenne. Ahol pedig már nagyon jól működik ez a módszer, ott mindig lehet új kihívásokat keresni. Számomra kifejezetten élvezetes, hogy hol mit találnak ki azok a kreatív szakemberek, akik ugyanolyan szenvedélyesen megszerett k a módszert, mint  n. A jövőben szeretnék a témában tovább kutatni, publikálni is. ●

Együttműködés a műszaki kutatások fejlesztéséért

SZÖVEG: SZŐŐR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A műszaki kutatások területén működik együtt tavaly május óta a Nemzeti Közszolgálati Egyetem és a BHE Bonn Hungary Elektronikai Kft. A nemzetközileg is jól ismert magyar cég remek gyakorlati helyet is jelenthet az NKE műszaki érdeklődésű hallgatói számára.

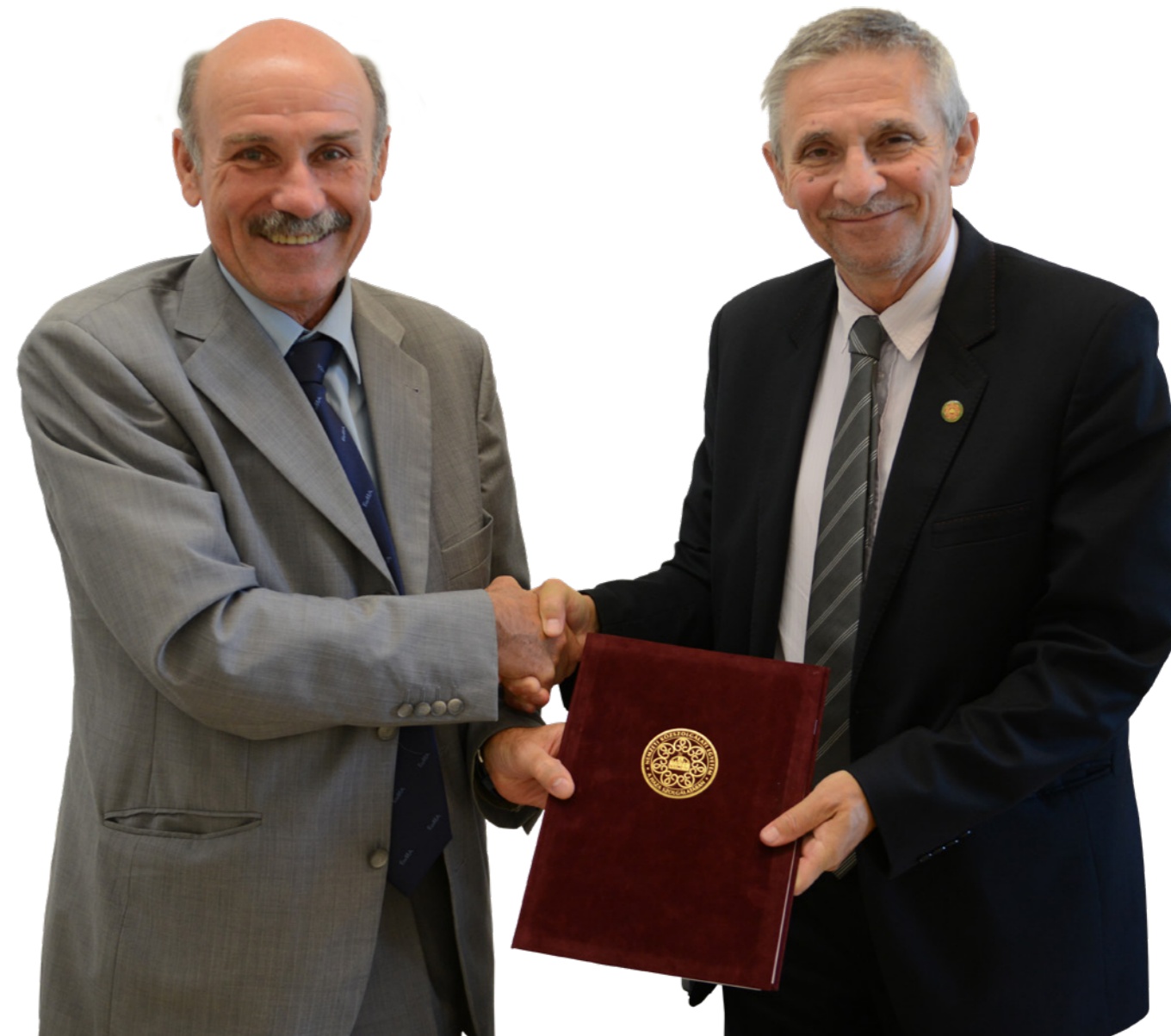
Az együttműködés kapcsán Kazi Károly, a BHE igazgatója elmondta, hogy a mintegy harmincéves cég sikeres fejlődésének egyik kulcsa a folyamatos kutatás, fejlesztés, innováció, valamint a sokoldalú együttműködés a tudományos élet képviselőivel, a korszerű technológiák alkalmazásával és az állami végfelhasználókkal. 2015 óta a Honvédelmi Minisztérium felkérésére részt vesznek a NATO képességfejlesztési workshopjainak munkájában, valamint a személyzet nélküli autonóm rendszerek elleni védelem (CUAS), a Big Data, az InfoAgeC2 és a mesterségesintelligencia-kutatásokban. A szakember szerint az NKE-vel kötött együttműködési megállapodás formai kereteket teremt arra, hogy a hadtudományi, a rendészettudományi és az államtudományi képzési területeken oktatók, kutatók, az ipari fejlesztések szereplői, valamint a gyakorlati felhasználók az adott közszolgálati jellegű problémára átfogó módon keressenek válaszokat. Hozátette, hogy a Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program is kínálhat közös kutatási feladatokat, elsősorban a vezetési-irányítási rendszerek korszerűsítése területén.

A BHE az együttműködéstől azt várja, hogy részt vehet az egyetemi pályázatokban, valamint a nemzetközi kutatási tevékenysége során adott esetben az NKE technológiai partnereként is meg tud jelenni. „Továbbá szeretnénk, ha fiatal mérnökeink részt vennének az NKE műszaki kutatásaiban, vagy a legkiválóbbak a doktori képzésben, az NKE Katonai Műszaki Doktori Iskola keretében” – fogalmazott Kazi Károly. A BHE Bonn Hungary Elektronikai Kft. 1991-ben jött létre, 100 százalékban magyar tulajdonú vállalként. Rádiófrekvenciás és mikrohullámú berendezéseket fejlesztenek és gyártanak hazai és nemzetközi mobilhálózat-üzemeltető, kormányzati, védelmi és biztonságipari, űripari, valamint légi szervezetek számára. A cég ma már több mint 120 főt – köztük több mint 60 fejlesztőmérnököt – foglalkoztat, és árbevételének 75 százaléka exportból származik. Termékeit és megoldásait négy kontinens több mint harminc országában használják. A vállalati innovációk eredménye, hogy termékportfóliója ma már több mint 400 terméket tartalmaz, amelyben évente mintegy ötven új fejlesztés lép a régi megoldások helyébe. Főbb termékei között megtalálhatók nagy megbízhatóságú oszcillátorok,

szintézerek, frekvenciakonverterek, vészhelyzeti kommunikációs eszközök, mikrohullámú védelmi ipari berendezések, telemetriai eszközök, radarok és radarrészegységek, műholdas kommunikációs berendezések (indiai Mars-program, Nemzetközi Űrállomás), valamint pilóta nélküli repülőrendszerek. A rendelkezésre álló szaktudás és tapasztalat révén a BHE komplex, civil biztonságot növelő megoldásokat nyújt, amelyek a pilóta nélküli repülőrendszerektől kezdve a modern távközlés számos területét érintik. A cég a mobilszolgáltatók és a vészhelyzeti kommunikációs üzemeltetők számára különböző lefedettségi megoldásokat is biztosít. A jelismétlők nagy, közepes és kis teljesítményű, digitális és

optikai változatai is megtalálhatók a termékei között. Berendezéseit európai nagyvárosok repülőterein, stadionjaiban, metróhálózataiban (például Berlin, Brüsszel, Rotterdam, Budapest) és több mint száz közúti alagútja mellett az abu-dzabi Yas Marina (UAE) Forma-1-es versenypályán is használják, biztosítva ezzel az üzemeltetők, biztonsági szolgálatok, mentők, tűzoltók, rendőrség, illetve a széles utazóközönség, a civil látogatók zavarmentes kommunikációját. A cég aktív kutatási, fejlesztési és innovációs tevékenységet folytat. Így többek között egy nagyobb nemzetközi konzorcium tagjaként a távoli, nehezen járható uniós határok védelmét

Kazi Károly igazgató és Padányi József rektorhelyettes az együttműködési megállapodás aláírásakor

Özge Memisoglu (HDI), Padányi József, Kazi Károly (BHE), Szenes Zoltán és Józsa László főtanácsadó (BHE)

megerősítő szenzorintegrációs és szenzoradat-fúziós témájú, három és fél éves európai uniós kutatásban is részt vesz. Az együttműködés kialakításával kapcsolatban Szenes Zoltán, az NKE professzora, a projekt egyetemi szervezője elmondta, hogy új szakmai-gyakorlati helyet kerestek a pilóta nélküli repülőeszközök vizsgálatához, amely jól kapcsolódik a BHE tevékenységi köréhez. „A török doktoranduszom, Özge Memisoglu számára, aki a témában kutat, gyakorlati felkészítést nem tudunk házon belül biztosítani, ezért külső partnert kezdtünk el keresni” – mondta el Szenes Zoltán. A Honvédelmi Minisztérium segítségével kerültek kapcsolatba a BHE-vel. A közös program kialakításában Józsa László ny. ezredes, a cég védelmi főtanácsadója játszott kiemelkedő szerepet. Az egyetemnek számos olyan megállapodása van, amely a képzést, oktatást és a tudományos munkát segíti, így már konkrét elképzelés is van arról, hogyan tudná a céget a katonai-műszaki kutatásokba bevonni. „Bár az én hallgatóm a Hadtudományi Doktori Iskolában tanul, a megállapodás igazi nyertese a Katonai Műszaki Doktori Iskola lesz, amelynek doktoranduszai szintén bekapcsolódhatnak a BHE munkájába, illetve a cég vezetői, ambíciózus mérnökei részt vehetnek a doktori képzésben” – tette hozzá

a projekt szervezője. Az együttműködés első kedvezményezettje Özge Memisoglu, a Hadtudományi Doktori Iskola doktorandusza. Lapunknak elmondta, hogy doktori kutatásainak egyik központi eleme a pilóta nélküli repülőeszközök (drónok) vizsgálata a változó biztonsági környezetben. „A katonai alkalmazáson túl ma már a drónok növekvő számban jelentkeztek a szervezett bűnözés, a nemzetközi bűnöző csoportok és terrorista szervezetek, illegális csoportok eszköztárában is. Mindkét kategóriában fontos nemzetbiztonsági érdek és követelmény az ellenük való védelmi képességek megerősítése” – fogalmazott az NKE doktorandusza. Özge Memisoglu részt vesz a cég erre vonatkozó kutatásaiban, amelyek a különböző passzív és aktív rendszabályok, technológiák, berendezések hatékonysági vizsgálatára irányulnak. Emellett segíti a kritikus infrastruktúrák védelmének tervezését, technológiai és műveleti követelményeit, tanulmányozza a nemzetközi jogi környezetet, vizsgálja a pilóta nélküli légi járművek védelmi képességeit is. „A gyakornoki munkakör közvetlenül szolgálja a disszertációm elkészítését: az új ismeretek rendszerezése, tematikus publikálása, következtetések, javaslatok és ajánlások megfogalmazása a cég számára is hasznos lehet” – tette hozzá a doktoranduszhallgató. ●

Minőségi oktatás a hatékony munkavégzésért

SZÖVEG: JUHÁSZ KATALIN
FOTÓ: CEPOL

Egy éve már, hogy új vezetője van az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökségnek (CEPOL). A Bánfi Ferencet váltó Detlef Schröder ügyvezető igazgatót a nemzetközi szervezet létrejöttéről, működéséről és jövőképeiről, valamint az NKE-vel való együttműködésről is kérdeztük.

○ Mikor és milyen körülmények között hozták létre a CEPOL-t?
Detlef Schröder: A szervezet 2000-ben alakult meg, de akkor még a nemzeti képzési intézetek hálózataként működött. 2006-ban alakították át európai uniós ügynökséggé, amelytől kezdve uniós finanszírozással tevékenykedik. A székhelye kezdetben az angliai Bramshillben volt, majd 2014. október 1-jével kerültünk Budapestre. 2016-ban új jogi státuszt és elnevezést is kapott a szervezet. Az Európai Unió Bűnüldözési Képzési Ügynökség névvel kicsit „eltávolodunk” a rendőroktól, mivel a bűnüldözésben részt vevő egyéb szereplőkre (testőrök, békefenntartók) is nagyobb hangsúlyt fektetünk.
○ Magyarország számára nyilván megtisztelő, hogy egy olyan ügynökség székhelyeként szolgálhat, mint a CEPOL. Miért éppen Budapestet választották?

D. S. Miután kiderült, hogy a központnak el kell költöznie az Egyesült Királyságból, számos tagállam kezdett egymással versenyezni a házigazdaszerepért. Végül az EU belügyminiszteri tanácsa az Európai Parlamenttel egyetértésben Budapestet választotta a szervezet új székhelyének.

○ Mik az ügynökség fő céljai?
D. S. A CEPOL legfontosabb célja a bűnüldözési közösségek, a határon átváló rendészeti együttműködések támogatása Európában. Leginkább a kontinenst érintő olyan kihívásokra összpontosítunk, mint például a terrorizmus, a szervezett bűnözés, az illegális migráció és a drokkereskedelem. Az uniós tagállamok bűnüldözési tisztviselők képzésére szakosodott intézményi hálózatának kialakításáért felelünk, és támogatjuk az intézményeket a biztonsági prioritásokkal, bűnüldözési >>

együttműködéssel és információcserével kapcsolatos képzések nyújtásán keresztül. Fontos a gyakorlati együttműködés fejlesztése a különböző tréningtevékenységek által, amelyek hozzájárulhatnak az EU biztonságának javításához.

○ **Milyen tevékenységeket lát el a szervezet?**

D. S. Minden európai uniós tagállam számára nyújtunk képzéseket biztonsági témákban. Az ügynökségünk uniós szervezetekkel, nemzetközi szervezetekkel és nem uniós országokkal is együttműködik annak érdekében, hogy közös választ tudjunk adni a leg súlyosabb fenyegetésekre. Itt van például a terrorizmus kérdése. Európa számos országában okozott tragédiákat az elmúlt években. Ezen események tapasztalatait felhasználva nyújtunk tudást Európa-szerte, hogy minden állam a lehető legjobban felkészült legyen az ilyen esetekre. Nem versenyzünk a nemzeti hatóságokkal, amelyek szintén remek képzéseket biztosítanak a bűnüldözési közösségek számára, feladatunk sokkal inkább kiegészítő jellegű.

○ **Mit gondol, mi a CEPOL szerepe a nemzetközi kapcsolatokban, összehasonlítva más ügynökségekkel?**

D. S. Bár képzéseket az uniós tagállamok számára biztosítunk, mégis át kell lépni néha az EU határait. Ahhoz, hogy megfelelő információval rendelkezünk, elengedhetetlen a harmadik országokkal való kapcsolat kialakítása. A sikeres munkavégzés érdekében az ügynökség szorosan együttműködik más nemzetközi szervezetekkel is, például az Interpollal és az ENSZ Kábítószer-ellenőrzési és Bűnmegelőzési Hivatalával. Számos közös projekten dolgozunk, és több képzés is megvalósult már közös szervezésben, de a szakértők küldése és fogadása is kiváló lehetőséget biztosít a tudás- és információcserére. Elsősorban a szomszédos vagy az EU-hoz közeli országokra fókuszálunk, így például a Balkánra, a Közel-Keletre és egyes észak-afrikai államokra. Ez azért is lényeges, mert a szervezett bűnözés, a terrorizmus vagy az illegális migráció mindig köthető ezen országok valamelyikéhez.

○ **Hogyan épül fel a képzési portfóliójuk, és mennyien vesznek részt a képzéseken?**

D. S. Először is elemezzük, hogy milyen képzési igények fogalmazódnak meg, és milyen témák fejlesztésére van szüksége a bűnüldözési közösségeknek. Fontos azt is látni, hogy milyen képzési formák felelnek meg leginkább az adott országban. A portfóliókat úgy próbáljuk összeállítani, hogy a lehető leghatékonyabb legyen a célok elérése érdekében. A helyszíni mellett számos e-learning képzést is szervezünk, mivel nem minden esetben oldható meg az utaztatás. A modern környezet,

a digitális világ már megkívánja az információ rendkívül gyors áramlását. Ezért úgynevezett webináriumokat is tartunk, ahol interneten keresztül élőben követhetők az ülések, és így valósul meg a bűnüldözési hatóságok támogatása a bűnözés legfrissebb területein. A CEPOL csereprogram keretében gyakorlati tapasztalatot szerezhetnek a résztvevők arról, hogyan működnek más tagállamok hatóságai. Ez nemcsak a saját szervezet fejlesztése miatt fontos, hanem az együttműködést is növeli az országok között. Egy képzésen általában húsz tagállam vesz részt, és összesen mintegy 27 ezer résztvevővel számolhatunk évente.

○ **Mennyire tartja eredményesnek a Nemzeti Közzolgálati Egyetem és a CEPOL együttműködését?**

D. S. Az NKE kiváló partner, és az egész ügynökség nevében elmondhatom, hogy hálásak vagyunk az együttműködésért, amelyet folyamatosan fejlesztünk. A két szervezet közötti megállapodás egyfajta keretpartnerséget jelent, amelynek eredményeképpen az egyetem szakértőket küld a képzéseinkre. Emellett örövendes az is, hogy az NKE részt vesz a CEPOL messterprogramjában, amely lehetőséget ad a tagállamoknak az olyan szakemberek megtalálására, akiknek nagyobb nemzetközi szerepet kívánnak adni a jövőben. Ha például egy tagállam szeretne Brüsszelbe küldeni valakit, mi biztosítjuk számára a

„A rendvédelem számára is a digitalizáció a legnagyobb kibívás.”

megfelelő felkészítést. Hálásak vagyunk az egyetemnek azért is, hogy a tavalyi *Research and Science* konferencián is támogatta munkánkat. Számunkra kiemelten fontos ez az esemény, hiszen egy nagyon jó platformot jelent arra, hogy a gyakorlatot az elmélettel vegyítsük. Egyedülállónak számít Európában, hogy nagy szaktudással rendelkező oktatókat, kutatókat, a gyakorlatban kiválóan teljesítő rendőröket és a bűnüldözés egyéb résztvevőit egy asztalhoz tudjuk ültetni. Számos kiváló nemzetközi szakember vett részt a konferencián, például az Interpol főtitkára és az Europol igazgatója is. A jövőben szeretnénk tovább mélyíteni az egyetemmel való együttműködésünket.

○ **Mit gondol az NKE rendvédelmi képzéseiről?**

D. S. Nyugodtan kijelenthető, hogy kiváló oktatói munka zajlik az intézményben. Ez a tehetséges hallgatók és a magas színvonalon teljesítő oktatók közös munkáját jelenti. Személyes tapasztalataim szerint az intézményben végzett rendészeti szakos hallgatók széles körű ismeretekkel rendelkeznek, és nyitottak a bűnüldözés minden területének a kutatására. Az Erasmus+ csereprogram remek lehetőség arra, hogy a hallgatók kiszélesítsék látókörüket, megismerkedjenek más rendvédelmi egyetemekkel és az ott zajló oktatással. Érdekesnek tartom például a droggereskedelem témáját, vagyis azt, hogy egyes tagállamok hogyan tekintenek a problémára, és milyen megoldási módszerekkel dolgoznak. A CEPOL webináriumokon akár külföldre utazás nélkül is megismerhetik a hallgatók a különböző lehetőségeket, megoldásokat. De fontos a szakmai jellegű idegen nyelvi ismeretek minél hatékonyabb elsajátítása is. Sajnos még mindig küzd az ügynökség a nyelvi akadályokkal: sok esetben pont ezért nem tudnak rendőrök vagy más bűnüldözési szervek dolgozói részt venni a képzéseinken.

○ **Majdnem egy éve vezet igazgatóként a CEPOL-t. Milyen karrierút vezetett ehhez a pozícióhoz? Milyen tervei vannak az ügynökség jövőjével kapcsolatban?**

D. S. Kelet-Németországban születtem, és gyerekkorom óta tudtam, hogy rendvédelemmel szeretnék foglalkozni. 1980-ban csatlakoztam a szövetségi rendőrséghez. 38 éve vagyok rendőr, jelenleg is tagja vagyok az állománynak. 1997-2000 között rendőrpáncsnokként dolgoztam, majd pedig a bűnügyi nyomozó osztály vezetője voltam az Észak-Rajna-Vesztfália tartományi szövetségi belügyminisztériumnak. Az utóbbi években oktatói tevékenységet is folytattam a Német Rendőregyeten, Münsterben. Nyolc éven keresztül nemzetközi projekteken is dolgoztam, és így kerültem kapcsolatba a CEPOL-lal. Hatalmas lehetőséget láttam az ügynökségben, hiszen olyan platformot biztosít a képzések számára, amely átnyúlik a nemzeti határokon. Az elmúlt egy évben, mióta vezetem a CEPOL-t, sokat fejlődött az ügynökség. A feladatunkhoz híven szolgáltuk és segítettük az uniós tagállamok rendvédelmi szerveit. Azt szeretném, ha a jövőben a CEPOL képzési rendszere egy mindenki által elfogadott, vezető oktatási programmá válna. Természetesen mindig lesznek területek az ügynökségen belül, amelyek fejlesztésre szorulnak, de éppen ez a fejlődés kulcsa, hogy sosem fogadjuk el a jelenlegi állapotot. Igazgatóként fontosnak tartom, hogy rugalmasak legyünk, hiszen az állandóan változó világ újabbnál újabb kihívásokat rejt magában.

○ **Hogy látja, mi a legnagyobb kihívás, amellyel a rendvédelemnek szembe kell néznie a következő időszakban?**

D. S. Az Európai Unió tagállamainak rendvédelmi szervei számára a legnagyobb kihívást a digitalizáció jelenti. Úgy szeretném vezetni a CEPOL-t, hogy képes legyen ezen a téren is a lehető legnagyobb mértékben támogatni az országokat. A bűnüldözési szervek működésében jelentős változás várható a jövőben. A közlekedési rendőrség is egy teljesen új jelenséggel, az önvezető autók tömeges megjelenésével számolhat néhány éven belül. A nyomozás során még meghatározóbbá válik majd az interneten keresztüli bizonyítékgyűjtés. Természetesen az emberek is változnak. A mai rendészeti hallgatók sokkal közelebb állnak a digitális környezethez, mivel nap mint nap használják az internetet információgyűjtésre. Ebben nagy potenciált látok a rendvédelem jövőjét tekintve. Manapság, ha az emberek nem értenek valamihez, akkor megnézik a YouTube-on egy „hogyan csináljuk” videót, és véleményem szerint ezt az ötletet a CEPOL képzési programjaiban is felhasználhatnánk. Kollégáimmal azon vagyunk, hogy képzéseinken keresztül ezeket a fejlődési utakat járhatóvá tegyük a rendvédelmi szervek számára. ●

Modernebbé válik az NKE bajai campusa

SZÖVEG: FECSER ZSUZSANNA
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A Víztudományi Kar 2017 februárjában jött létre a Nemzeti Közszolgálati Egyetem legfiatalabb karaként. Bár az elmúlt két év is hozott fejlődést az intézmény életében, a következő időszakban az eddiginél is jelentősebb, a kar jövőjét is meghatározó fejlesztések várhatók. Ennek alapját egy tavaly decemberi kormányhatározat jelenti, amelynek eredményeként 2,26 milliárd forintból fejleszthetik az NKE bajai campusát. Ennek részleteiről kérdeztük Bíró Tibort, a kar dékánját.

„Felmértük azokat az oktatási-kutatási infrastruktúrát érintő szükségleteket, amelyek fejlesztése esetén a bajai vízügyi oktatást soha nem látott magasságokba lehet emelni” – kezdte a beszélgetést Bíró Tibor. A dékán elmondta, hogy a bajai campuson az oktatási infrastruktúrának egy részét, a könyvtár épületét és az új oktatási tömböt egy korábbi beruházásból már felújították, a régi oktatási épület viszont mára elég rossz állapotba került. Emellett a laboratóriumok és a mérőtelepek is jelentős fejlesztésre szorulnak. A kormányhatározat értelmében a Bajcsy-Zsilinszky utcai campuson a régi oktatási épület felújításának előkészítése kezdődik meg, a teljes felújítás és korszerűsítés a következő években várható. A Beszédes József Kollégiumot tíz éve teljesen újjáépítették, így abban az épületben csak az elhasználódott háztartási gépek cseréje, valamint a közösségi terek kialakítása szükséges.

A tervek szerint a laboratóriumokat teljeskörűen felújítják. Elsőként azoknak a korszerűsítésére kerül sor, amelyek a mérnökképzéshez, elsősorban az építőmérnöki képzéshez elengedhetetlenek. Az ott végzett szakemberekre van ugyanis a legnagyobb szüksége a vízügyi szolgálatnak. A kar célja, hogy a legjobb szakembereket képezze az alapképzéseken túl a

szakirányú továbbképzések, illetve a vízügyi központi továbbképzések szervezésével és lebonyolításával. „Az építőmérnöki képzés számára nélkülözhetetlen építészeti és talajmechanikai laboratóriumokat új helyen alakítjuk ki, illetve számos olyan korszerű eszköz beszerzésére is sor kerül, amelyek egy modern laboratóriumban elengedhetetlenek. Az új helyiségekben a tizenöt fős hallgatói csoportok optimális körülmények között végezhetik gyakorlati feladataikat” – hangsúlyozta Bíró Tibor. Az intézmény jelenleg nem rendelkezik üzemelő hidraulikai és kisminta-vizsgáló laboratóriummal. „Pályázati forrásból belekezdünk egy fizikai kisminta-kísérleti laboratórium építésének az előkészítésébe is. Ez külső laborként kísérleti helyszín lesz, ahol a vízfolyások hidrodinamikáját lehet modellezni” – tette hozzá az intézmény dékánja. Szerinte az egyedülálló létesítménynek nagy szerepe lesz a hallgatói tehetséggondozásban és az oktatói utánpótlásban is.

A fizikai kisminta-labort egy új csarnokkal fedik le, amelyben a hidraulikai laboratórium is helyet kap. Ez a két laboratórium funkcionálisan és logikailag is szervesen kapcsolódik egymáshoz. „A belső tereket úgy alakítjuk ki, hogy ott egy komoly hidraulikai labor jöhessen létre. Egy többméteres hidraulikai

mérő-üvegcsatornát fogunk itt elhelyezni, amelyhez szivattyú- és áramlástechnikai megoldások kellene. Ebbe a laborba minden olyan elemet beépítünk, amely a hallgatók hidraulikai képzéséhez kell” – árulta el a dékán, aki fontosnak tartja ezt a fejlesztést, hiszen az itt megszerzett tudás végigvonul a teljes „vizes” mérnöki képzésen. A vízmozgásokkal kapcsolatos alapvető folyamatok megismeréséhez megfelelő demonstrációs eszközök is kellene. Ezért négy-öt olyan munkaállomást terveznek, ahol a hallgatók két-három fős csoportokban különböző feladatokat tudnak majd megoldani.

A következő időszakban a valamikor vízműtelepnek kialakított Víztechnológiai Oktatóbázist is fejlesztik, mert itt is számos eszköz tekinthető már elavultnak. Az oktatásban és a kutatásban használt ülepítő tartályok vízszigetelését is meg kell oldani, a meglévő kutakat fel kell újítani, valamint új kutat is építeni kell. „Szeretnénk egy parti szűrésű csápos kutat is kialakítani, hiszen az ivóvíz beszerzésével és kezelésével kapcsolatos legtöbb vizsgálatunk erre vonatkozik” – mondta Bíró Tibor. Kifejtette, hogy régi álmuk a mikrobiológiai rész erősítése, mert az ivóvíz-minősítés nemcsak fizikai és kémiai, hanem biológiai, mikrobiológiai úton is történik. Ennek manapság egyre nagyobb a jelentősége, ezért külön mikrobiológiai labor kialakítását is tervezik. Emellett olyan nagyberendezések beszerzésére is sor kerülhet, amelyekkel a vízanalitikát fejlesztve képesek lesznek a mikroműanyagok mérésére vagy például a hormonszármarékok vízből való kimutatására.

A fejlesztések közül volumenében is kiemelkedik a magyar-egregyi és az érsekcsanádi mérőtelep korszerűsítése. A magyar-egregyi Lászlóffy Woldemár Hidrometriai Mérőtelep a Kelet-Mecsek legszebb karsztos területén található. „A karhoz tartozó mérőtelep a Várölygyi-patak úgynevezett kifolyási szelvényében van, így alkalmas a vízgyűjtő területen összegyűlő vizek mérésére. Itt egy önálló mintavízgyűjtőt szeretnénk kialakítani” – fogalmazott a dékán. Eddig ez a mérőtelep a vízgyűjtőfeltárásnak adott otthont, és a kis vízfolyások vízhozamának mérésére szolgált. A jövőben viszont a hidrológiai ciklus minden elemét meg lehet majd itt mérni. „Egy-egy ilyen mérési gyakorlaton részt vesznek a vízrajzi szakemberek mellett oktatóink, hallgatóink és a fejlődő országok vízügyi középvezetői is. Vízügyi középiskolák is szívesen jönnek ide mérőgyakorlatra” – tudhattuk meg Bíró Tibortól. A mérőtelepen jelentős épületrekonstrukcióra is sor

kerül a következő években. A jelenlegi két épület közül az egyiket lebontják, a másikat pedig jelentősen bővítik. Az elbontott helyére egy másik épületrész kerül, amelyet a kibővített épülettel összekötnek. Ez az épületkomplexum már képes lesz fogadni a hallgatókat, valamint a belföldi és külföldi vízügyi szakembereket is. Az épületben kialakítanak egy laboratóriumot is, hiszen a vízmennyiség mellett a vízminőséget is mérni kell. „Automata vízmintavevőt tervezünk, amely folyamatosan rögzíti az ott átfolyó víz minőségével kapcsolatos adatokat, valamint szeretnénk olyan berendezéseket is, amelyek a vízhozamot állandóan és több ponton regisztrálják” – emelte ki Bíró Tibor. Az új épület raktáraiban a komplett vízgyűjtőfeltáráshoz szükséges eszközöket is tárolni lehet majd. „Olyan mintavízgyűjtőt szeretnénk, amely az UNESCO-s elveknek is megfelel, hiszen szeretnénk bekapcsolódni az ENSZ által kialakított és preferált mérőhálózati rendszerbe. Ez egy olyan referenciaterület lenne, amely nemzetközi színvonalon is megállná a helyét, illetve adatokat szolgáltatna bizonyos hidrológiai elemzésekhez, amelyeket az UNESCO koordinál” – hívta fel rá a figyelmet az intézmény vezetője. Kitért arra is, hogy a mintavízgyűjtővel bizonyos szabványokat, méretezési elveket is újra szeretnének gondolni. Magyarországon a mintavízgyűjtők rendszere megszűnt, ezért még mindig a régi adatok alapján dolgoznak a szakemberek. A szabványaik is a régi mintavízgyűjtőkön és azokon az idősorokon alapulnak, amelyeket ma már korszerűtlennek tartanak. „Azt szeretnénk, hogy a Víz tudományi Kar nevéhez kötődjön több olyan új módszertan megalkotása, amelyeket országos viszonylatban is tudnak használni a tervezők a méretezési munkáikhoz” – fogalmazott Bíró Tibor. Mint mondta, számos olyan eszköz beszerzésére is sor kerül, amelyek nagy sűrűséggel tudnak adatot felvenni. Több mikrometeorológiai állomást is elhelyeznek majd, de lehetőség lesz vízhozam-, valamint vízminőségmérésre is.

„Az érsekcsanádi Hidrogeodéziai Mérőtelepet a hallgatók geodéziai és nagyvízi mérési gyakorlataik során veszik igénybe” – mondta el a dékán. A Duna hullámterében elhelyezkedő létesítmény épülete is teljes rekonstrukción esik át. A terület alkalmas nagyvízi mérések megvalósítására, ennek elérésére egy kikötő vagy szárazdoki építést tervezik, csónakkiemelő berendezéssel. A hidrogeodéziaiban a legkorszerűbb eszközöket szeretnék alkalmazni, illetve olyan módszerek bevezetését tervezik, amelyek hasznosak és előremutatók a vízügyi ágazatban dolgozók számára. ●

„Soha nem gondoltam arra, hogy pályát váltok”

SZÖVEG: SZŐÖR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Több mint 40 évnyi katonai szolgálat után, tavaly év végén nyugdíjba vonult Ványa László ezredes. A HHK egyetemi tanára a Katonai Üzemeltető Intézetet és az Elektronikai Hadviselés Tanszéket vezette hosszú időn keresztül. Ezután sem marad munka nélkül, hiszen a doktori képzésben továbbra is részt vesz, és több időt szánhat majd fő hobbijára, a barkácsolásra.

○ 60 évesen, karkedvezménnyel, mondhatjuk, hogy némileg idő előtt fejezi be a katonai szolgálatot. Miért döntött így?

Ványa László: Egyrészt a törvények erre lehetőséget adnak, másrészt családi okai is vannak. Édesapám tavaly tavasszal hunyt el, és a már 80 év feletti édesanyám komolyabb gondozásra szorul. Most már napi szinten kell segítenünk őt, és ezt nyugdíjasként meg tudom tenni. Természetesen nem vágok el ezzel minden szálát az eddigi munkámtól, például az oktatásban továbbra is szeretnék közreműködni, elsősorban a doktori programban. Több megbízást köt az MTA IX. Osztály Hadtudományi Bizottságához és a Magyar Hadtudományi Társasághoz is.

○ A 42 éves katonai szolgálatból mi az, ami a leginkább emlékezetes marad?

V. L. Annak idején a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskolán, a légvédelmi rádiótechnikai zavaró ágazaton végeztem főhadnagyként. Akkor híradástechnikai üzemmérnöki oklevelet is kaptunk. Ez a képzés nagyon széles körű ismereteket, fontos rendszertechnikai alapokat adott számomra, így később meg tudtam állni a helyemet a rádiófelderítő és rádiózavaró területen is. A helyi háborúk is bizonyították, hogy az elektronikai hadviselésnek milyen nagy szerepe

Ványa László

Kedvenc könyv • *Ken Follett: Kingsbridge-trilógia*

Kedvenc film • *Csinibaba*

Kedvenc zene • *Csajkovszkij B-moll zongoraversenye,*

az 1812 nyitánya és az 1. begedüverseny

Hobby • *barkácsolás*

volt a korszerű viszonyok között. Hazánkban a rádióelektronikai harc szakma fénykora a 80-as évekre tehető, és én nagyon örülök, hogy még láthattam az akkori berendezéseket, szolgálhattam abban az időszakban. Ezt követően a haderőcsökkentés, valamint a különböző átszervezések felszámolták ezt a területet, és a honvédségen belül is csupán egy századdá olvadt az ezzel foglalkozó katonák köre. Sajnos a technika is „megöregedett”, egyre inkább elavulttá vált. Bizonyos, hogy a Zrínyi 2026 Honvédelmi és Haderőfejlesztési Program keretében megújul az ágazat, és most egy újabb felívelő szakasz következhet.

○ Nem rossz érzés, hogy éppen egy olyan időszakban hagyja el a pályát, amikor sok fejlesztés várható a honvédségnél?

V. L. A program szakterületi kidolgozásában én is részt vettem szakértőként, tanácsadóként. Mondhatjuk, hogy most már „csak” a technikai eszközök beérkezése és az üzemeltető állomány kiképzése van hátra. Az mindenképpen örömmel tölt el, hogy sokkal korszerűbb eszközökkel lehet majd ennek a területnek a feladatait is ellátni a jövőben. Egy hasonlaltal élve: a vezetékes telefontól átlépünk a legkorszerűbb mobilok világába. Az állomány tudását a technika állapota ellenére eddig is próbáltuk szinten tartani, tehát nem a nulláról kell kezdeniük az új eszközökkel és módszerekkel kapcsolatos elméleti háttér elsajátítását sem. Biztos vagyok benne, hogy a modern, szoftvervezérelt berendezések használatát sikerül megtanítani a fiataloknak, akik már eleve a számítógépek és az internet világába születtek bele.

○ Milyen volt a hallgatói érdeklődés a pálya iránt az elmúlt évtizedekben?

V. L. Az érdeklődéssel soha nem volt baj. Inkább nekünk, oktatóknak volt nehéz ezt fenntartani úgy, hogy menet közben elfogyott és korszerűtlenné vált a technika. Beszéltünk róla, tanítottuk a működési elveket, speciális módszereket, de sok esetben nem tudtuk megmutatni azt, csak képeken. Márpedig a gyakorlat nagyon fontos az oktatásban. Szerencsére azzal ma már egyre többen tisztában vannak, hogy több gyakorlati ismeretet kell átadnunk a hallgatóknak, amihez elengedhetetlen, hogy rendelkezünk azokkal a berendezésekkel, amelyekről beszélünk.

○ Ha már a gyakorlati ismeretekről van szó, mennyire fontos, hogy egy katona élesben is kipróbálja azt a tudást, amelyet a tanulmányai ideje alatt megszerzett?

V. L. Félig-meddig viccesen azt is mondhatnám, hogy egy vegyvédelmi katonának biztosan nem

az az álma, hogy átéljen egy atomrobbanást, és lemérje a szennyezési zónák kiterjedését. Ami a színészeknek az előadást jelenti, az nekünk a különböző gyakorlatokat. Ezeket ma már teljesen életszerűen lehet megtervezni és végrehajtani. Ebben is lehet sikerélményeket szerezni. De egy parancsnoknak például az is siker, ha az egysége jól összekovácsolt, fegyelmezett, naprakész ismeretekkel rendelkező katonákból áll.

○ A katonai szolgálatának jelentős részét egyetemi oktatóként töltötte. Mi motiválta a katedra felé?

V. L. A 42 évből 21-et az NKE és a jogelőd intézményeiben töltöttem oktatóként. A tanulás soha nem állt messze tőlem. A katonai műszaki főiskola elvégzését követően négyévnél csapatszolgálat

következett, majd a Frunze Katonai Akadémián tanultam. Újabb csapatszolgálat után a Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki és Informatikai Karán, híradástechnika szakon szereztem villamosmérnöki diplomát. Mindenképpen ki kell emelnem pályámon a középiskola szerepét is, amely nagyon jó alapokat adott még a felsőfokú tanulmányaimhoz is. Műegyetemi éveim után a Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolára kerültem kutatómérnöknek. Itt már tanítottam is, mondhatni, itt kezdődött el oktatói pályafutásom. Az első adandó alkalommal doktori képzésre jelentkeztem a Zrínyi Nemzetvédelmi Egyetemre, és már ez alatt az időszak alatt, egy adjunktusi pályázattal az Elektronikai Hadviselés Tanszék oktatója lehettem. Innen már nem volt kérdés, hogy az oktatói pályán maradok. 2003-ban doktori fokozatot szereztem, majd nem sokkal később egyetemi docens lettem. 2010-ben habilitáltam, 2017 januárjában pedig egyetemi tanárrá nevezett ki a köztársasági elnök.

○ Hogyan lehet egyszerre két helyen, a honvédségnél és az egyetemen is megfelelően helytállni?

V. L. A katonai rendszerben és az egyetemi pályán is szabályok által adott előmeneteli rend van. A HHK-n egyenruhásként oktatóknak mindkét rendszer feltételeinek meg kell felelniük. Ez nem is olyan könnyű feladat, hiszen nem elég mondjuk szellemileg frissen és alkotónak lenni, hanem a fizikai, egészségügyi követelményeket is teljesíteni kell. Sokat változott az egyetemi oktatói pálya is, hiszen ma már egy tanársegédi munkakörhöz is alapfeltétel a doktori iskola, az adjunktusi címhez pedig már PhD-val kell rendelkezni. Tehát az már nem megy, mint régebben, hogy doktori végzettség nélküli, tisztességben megőszült alezredes kollégákat alkalmazzanak a tanszékeken. Erre most legfeljebb szakoktatóként lenne lehetőség, ezért az a cél, hogy hallgatóinkat, a fiatal, ambiciózus tisztakat ösztönözzük a továbbtanulásra, és segítsük őket a karrierjük felépítésében. Az is megoldás lehet, hogy az alapidiploma megszerzését követően, már csapatszolgálat közben szerez a hallgató egy másik egyetemen mesterdiplomát, s ezt követően elkezdheti a doktori képzést is. Az oktatói-kutatói karriert ma már érdemesebb minél hamarabb elindítani, hiszen például egy ötvenéves adjunktus már nehezen építhet fel egy komolyabb egyetemi karriert.

○ Milyen szerepe van az oktatóknak abban, hogy a hallgató a számára legjobb pályát válassza? Van-e ebben felelőssége?

V. L. Természetesen bizonyos fokú felelőssége van abban minden oktatónak, hogy meggyőződése szerint jó irányba terelje a hallgatókat. Ugyanakkor azt is látni kell, hogy nálunk is, mint minden más egyetemen, vannak jobb és szerényebb képességű hallgatók. Az elektronikai hadviselés specializáción volt olyan év, amikor két hallgatónk volt, és a végén mindkettőt el kellett bocsátani a végzés előtt, ami nem volt sikertörténet. Máskor másik két hallgatónk köztársasági ösztöndíjat kapott, számos tanulmányi, sport- és egyéb elismerést szerzett a képzés során. Sokszor vegyes a kép, de nagyon sok olyan fiatallal dolgozhattam együtt, akik aktív

résztevői voltak a tudományos diákköri mozgalomnak, és külföldi konferenciákon is részt vettek. Nagyon jó dolognak tartom az Erasmus-programot, hiszen nemcsak szakmai tapasztalatot szerez a hallgató, hanem segíti a felnőtté válását is azzal, hogy meg kell állnia a helyét egy idegen környezetben, akár eltérő kultúrában. Fontos eredményként könyvelhetjük el, hogy az elektronikai hadviselés specializáción sikerült olyan tanulmányi rendet szervezni a 7. szemeszterben, amikor az egész tancsoport kiutazhatott egy külföldi tanintézetbe. A tehetséggondozásnak egy speciális területe a doktori témavezetés. Februárban lesz a hatodik doktoranduszhallgatóm doktori védése. Az eredményes eljárások mellett azonban azt is látni kell, hogy sajnos a doktori képzésnek sincs százszázalékos kimenete, mert előfordulhat például az is, hogy valaki alól úgymond kimegy a téma, azaz elveszti újszerűségét.

○ Mi az, amivel leginkább szeret foglalkozni a munkájában és a munka mellett?

V. L. Az egész pályafutásom talán legsikeresebb szakasza az volt, amikor még zavaróállomások építésével, beüzemelésével és gyakorlati felkészítéssel foglalkozhattam a Magyar Honvédség Elektronikai Szolgálatfőnökségén. Voltak nehézségek, naponta jártam ki hévvel Gödöllőre, de nagyon szerettem, élveztem ezt a feladatot. Emellett mindig is szerettem otthon barkácsolni. Ehhez sok praktikát, technikát megtanultam a munkám során is, de édesapámtól is sok mindent ellestem. Mi szinte mindent megcsinálunk otthon saját kezűleg, akár egy bútor készítéséről vagy vízvezeték-szerelésről van szó. Viccesen szólva, a gázcsőhegesztő szakemberen kívül mást nem szeretek beengedni a lakásba, mert a többi én is meg tudom csinálni. Most egy fürdőszoba teljes átépítése is rám vár, de a kert gondozása is folyamatos figyelmet igényel.

○ Amikor az irodájában jártam, nagyon sok régi elektronicsövet láttam. Ez is egyfajta hobbi?

V. L. Ez egy régi szenvedély, ami már gyermekkoromban elkezdődött. Az első darabot még édesapám hozta haza úgy nyolcéves koromban. Az egy Tungstram által gyártott oszcilloszkóp cső volt, és a mai napig fontos része a gyűjteményemnek. Régen, még középiskolásként sokat jártam az osztálytársakkal a Tangóra (más néven Ecseri piac) és ott jutottam hozzá például az első saját vásárlású, különleges, kék fényű oszcilloszkóp csővemhez. A csőgyűjteményem mintegy 150 darabból áll a kisméretű mikro-hullámú diódától a lényegesen nagyobb, kétsugaras oszcilloszkóp csőveig. Egyvalami még nagyon hiányzik a gyűjteményemből: egy különleges, ötsugaras cső, amelyben öt elektronagyú és öt független eltérítő rendszer van. Mivel az egyetemi irodámból kiköltöztem, az első feladatom megfelelő helyet kialakítani ennek a gyűjteménynek. Emellett a másik nagy hobbi a kert, a ház körüli környezet, amely a katonás sövénnytől a kis halastóig rengeteg feladatot ad az év minden szakában. ●

Hálózat kutatás a közgazdaságban

SZÖVEG: SZŐR ADÁM
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Államkutatási és Fejlesztési Intézete koordinálta azt a tudományos munkát, amelyben a hálózat kutatás közgazdasági alkalmazhatóságát vizsgálták a szakemberek, a Digitális Jólét Program célkitűzéseivel összhangban. A kutatómunka során elkészült Magyarország Digitális Hálózat kutatási Stratégiája is, amelynek főbb elemeit a projekt tavaly decemberi zárórendezvényén mutatták be az érdeklődőknek. A kutatásban részt vevő szakemberek bíznak abban, hogy a tudományos munka folytatódik majd.

Egy fiatal magyar hálózat kutató nemrég egy gépi tanulásos módszertannal készített hálózatelemzéssel jóslta meg, hogy mely karakterek halhatnak meg a legnagyobb eséllyel a közeljövőben a *Trónok harca* című népszerű filmsorozatban. A világhálón böngészve és a könyvespolcokat kutatva manapság egyre gyakrabban találkozunk a hálózat kutatás kifejezéssel. Ez nem is csoda, hiszen rengeteg hálózat létezik a környezetünkben, amelyek különböző mértékben határozzák meg az emberek életét, karrierjét, munkáját. Hálózatok bonyolult rendszere működteti az internetet, a társas kapcsolatainkat, a terrorista szervezeteket, de még a testünkre leselkedő betegségeket is. A hálózat kutatók azt vizsgálják, hogy mi a közös ezekben a hálózatokban, és hogyan lehet ezeket matematikailag leírni. A hálózat kutatás „atyjának” is nevezett Barabási Albert-László már régóta vizsgálja a hálózatok mögött megbújó törvényszerűségeket és ezek alkalmazhatósági lehetőségeit. Számos kutatás zajlik a világban jelenleg is a hálózati eszközök használatával kapcsolatban, például az egészségügyben, a táplálkozástudományban vagy a közgazdaságban. Utóbbi területen Barabási és munkatársai mintegy félszáz kormányzat belső szerkezetét térképezték fel az Egyesült Államokban. Azt vizsgálták, hogy a hálózati

szerveződést mi határozza meg leginkább: gazdasági, politikai, földrajzi vagy szociális tényezők. Az elmúlt években a magyar állam is felfigyelt a hálózat kutatás eredményeire. A Digitális Jólét Program az NKE bevonásával elkezdte egy digitális hálózat kutatási stratégia megalkotását a hálózat kutatás közszolgálati vonatkozásainak vizsgálatával. Az egyetem részéről a tudományos háttérű munkát az Államkutatási és Fejlesztési Intézet koordinálta. Több felsőoktatási intézmény bevonásával, Barabási Albert-László mentorálásával önálló kutatóműhely is alakult. Ennek vezetője, Auer Ádám lapunknak elmondta, hogy céljuk az oktatás számára is használható tudományos tartalom létrehozása volt. Ennek érdekében az ELTE és a Semmelweis Egyetem kutatóinak közreműködésével esettanulmányok készültek olyan témakörökben, mint például a kiberbiztonság, véleményvezér-kutatás, álhírek vagy az információáramlás. A kutatás eredményeit egy kiadványban foglalják össze, amely a tervek szerint akár az egyetem közös modulós tankönyveinek sorába is illeszkedhetne. Auer Ádám szerint fontos, hogy a hálózat kutatás közgazdasági alkalmazhatóságával a közszolgálat leendő szakemberei is megismerkedjenek tanulmányaik során. Ilyen témájú tantárgyakat jelenleg kevés

intézményben oktatnak, így az NKE is az előzőbe tartozhat egy ilyen kurzus indításával. A kutatóműhely vezetője elmondta azt is, hogy munkájuknak fontos részét képezték azok az eredmények, amelyeket Szócska Miklós, a Semmelweis Egyetem docense és munkatársai értek el a digitális egészségmenedzsment területén. A volt egészségügyi államtitkár egy tavaly év végi konferencián, az elkészült digitális hálózat kutatási stratégia bemutatása kapcsán elmondta, hogy a megfelelő adathasználaton az egészségügyben életek múlhatnak. A szakember szólt arról is, hogy a kórházi adósságállomány korábbi csökkentésében jelentős szerepe volt a hálózat kutatási eszközöknek, módszereknek is, hiszen jól átláthatóvá tette a beszállítói piaci viszonyokat. De jól lehetett használni ezeket az eszközöket a betegutak feltérképezésében és új lehetőségek feltárásában is.

Palicz Tamás, a Semmelweis Egyetem Egészségügyi Menedzserképző Központ munkatársa hozzátette, hogy a stratégia megalkotásakor a legfőbb szempont az volt, hogyan lehet a hálózat kutatást minél hatékonyabban használni a közgazdaságban, a közjó érdekében. A stratégiával létrejöhet egy olyan tudás- és innováció alapú ökoszisztéma, amely az adatalapú döntéshozatali képességek megerősítésével alkalmas lesz arra, hogy a nemzeti közgazdasági rendszert felkészítse a 21. század kihívásaira. A hálózat kutatás tavaly tavasszal kezdődött az NKE-n. Kis Norbert, az Államtudományi és Közgazdasági Kar dékánja a zárórendezvényen elmondta, hogy a hálózat kutatás abban is segít, hogy jobban megértsük a minket körülvevő világ komplexitását, matematikai törvényszerűségeket és modelleket segítségével. Elhangzott, hogy a hálózat kutatásnak mint

eszköznek a közigazgatás működésének megértésében és fejlesztésében is fontos szerepe lehet. A kutatást kezdeményező Digitális Jólét Program szakmai vezetője, Gál András Levente elmondta, hogy a digitalizáció nem egy túlélendő, hanem egy megélendő helyzet, amelyet az államnak is minél jobban képesnek kell lennie befolyásolni. Ennek eredményeként született meg a két Digitális Jólét Program. Gál András Levente három olyan kifejezést – adat, robot és hálózat – említett, amellyel a jövőben az eddigieknél is aktívabban kell foglalkoznia az államnak és a törvényhozóknak. A szakmai vezető szót a nemrég megalakult Mesterséges Intelligencia Koalícióról, amelynek munkájában a teljes magyar állami és vállalati „digitális elit” részt vesz. Szólt arról is, hogy a kormányzat egy adatvagyon-törvényt is szeretne előkészíteni, amely az adattömeg kezelésének jogi megvalósításáról szól. A szakember szerint a hálózat-kutatás szükséges ahhoz, hogy egy sokkal ügyfélbarátabb, gyorsabb közigazgatás valósuljon meg, az emberi garanciák megtartása mellett.

is egyre népszerűbb manapság” – fogalmazott a kutató. A szakember a jövőbeni alkalmazhatósági lehetőségek között említette az emberi agy neuronhálózatának vizsgálatát, az adatelemzést és az ember által alkotott rendszerek felügyeletét. A rendezvényen az NKE és az ELTE kutatói közös munkájának eddigi eredményeit is megismerhették az érdeklődők. Krasznay Csaba adjunktus, az NKE Kiberbiztonsági Akadémia vezetője a magyar közigazgatásban tapasztalható kiberbiztonsági incidensekről beszélt. Elmondta, hogy Magyarország is folyamatosan ki van téve a kibertérből érkező támadásoknak, hiszen hazánk közigazgatása is ma már szinte teljesen digitális alapokra épül. A szakember szót többek között a kiberbűnözés, a hacktivizmus, a kiberkémkedés és a kibernetikus támadások aktualitásairól is. A botnet olyan hálózatra kapcsolt gépek összessége, amelyek felett átvették már az irányítást. Ezeket egész egyszerűen csak „botoknak” vagy zombi gépeknek hívják a szakemberek. Ezekkel kapcsolatban Szádeczky Tamás egyetemi docens, az ÁKK Elektronikus Közszolgálati Intézet munkatársa

A kutatás fő minőségbiztosítója és mentora Barabási Albert-László világhírű hálózat-kutató volt. A szakember a projekt zárórendezvényén elmondta, hogy a hálózat rólunk, emberekről és a mi kapcsolatunkról szól. „A kihívás az, hogy a hálózat-kutatási eszköztárat hogyan lehet alkalmazni, hogy az a társadalom számára gyümölcsöző legyen” – fogalmazott a neves kutató. A szakember szót arról, hogy az amerikai közigazgatásban a 2001-es terrortámadást követően kezdett az állam egyre nagyobb támogatást adni a különböző hálózat-kutatásoknak. Példaként említette az iraki diktátor, Szaddám Huszein elfogását, amelyben egy hálózat-kutató is aktív szerepet játszott. „A hierarchikus hálózati módszerek helyett a szociális hálót hívták segítségül Szaddám elfogásához” – tette hozzá Barabási Albert-László, aki szerint a társadalmi bizalmi hálók hosszú időn keresztül is stabilnak mondhatók, szemben a hierarchikus hálózattal. A hálózat-kutatás alkalmazási területei között említette a biológiai rendszerek feltérképezését, a személyre szabott egészségügyet, a csoportos döntéshozatalt és az ember-gép kapcsolatokat. „De például az úgynevezett áhírekkal kapcsolatos kutatási terület

fejlesztette ki gondolatait. A társadalomtudományi doktori iskolák társ-publikációs hálózatának elemzését pedig Sasvári Péter intézet-vezető egyetemi docens, az ÁKK Elektronikus Közszolgálati Intézet kutatója ismertette. A konferencián szó volt még többek között a hálózattudomány és az egészségügy kapcsolatáról, egy közigazgatási véleménymérésről, a közösségi médiában tapasztalható lélektani műveletekről és az egyetemi polgárok wififelhasználói szokásairól a Ludovika Campuson. Bár hivatalosan lezárult a hálózat-kutatási projekt az egyetemen, a kutatói igények, valamint a központi közigazgatásból is érkező visszajelzések alapján szükség lenne a folytatásra. Auer Ádám szerint ez nem csupán egy a sok kutatás közül, hanem egy új szemléletmódot is tükröz. „Aki ebből kimarad, az lemarad” – fogalmazott. Felhívta a figyelmet arra, hogy a közszolgálatban számos területen lehetne az eddiginél is hatékonyabban használni a hálózat-kutatási módszereket, főleg az olyan intézményeknél, amelyek jelentős mennyiségű adattal dolgoznak, mint például az adóhatóság vagy az államkincstár. ●

Egységes és elkülönült lesz a megújuló közigazgatási bírászkodás

SZÖVEG: SZŐŐR ÁDÁM
FOTÓ: IM ARCHÍVUM

Új közigazgatási bírósági rendszer kezd meg működését a következő év elejétől. Ennek „csúcsán” a Közigazgatási Felsőbíróság áll majd, amelynek Esztergomban lesz a székhelye. Mi indokolta az új rendszer létrehozását, és mit vár tőle a kormányzat? Erről kérdeztük Trócsányi László igazságügyi minisztert.

○ Tavaly decemberben döntött a parlament az új közigazgatási bírósági rendszer felállításáról. Korábban már volt erre próbálkozás, akkor a kétharmados többség hiányában nem sikerült elfogadtatni. Változott-e valamiben a törvénytervezet a korábbi elképzelésekhez képest?

Trócsányi László: 2016-ban, a közigazgatási perjogi kodifikáció mellett, annak szerves részeként tettünk kísérletet a közigazgatási bírászkodás szervezeti kereteinek megújítására. Ennek során a bírósági szervezet – akkor hatályban lévő – alaptörvényi szabályaira figyelemmel úgy biztosítottuk volna a közigazgatási bírászkodás elkülönülő szervezetét, hogy az a rendes bírósági szervezeten belül, az Országos Bírósági Hivatal igazgatása alatt jött volna létre. Ehhez megpróbáltuk megnyerni a parlamenti ellenzéki pártok támogatását, azonban annak ellenére, hogy javaslatunk jelentős részét elfogadtuk, nem sikerült a sarkalatos módosításhoz szükséges többséget biztosítani. 2018-ban viszont nem a két évvel korábbi tervezeteket poroltuk le, hiszen az Alaptörvény hetedik módosítása gyökeresen új helyzetet teremtett azzal, hogy

a rendes bírósági szervezet mellett létrehozta az elkülönülő közigazgatási bírászkodás szervezeti rendszerét is. Egyértelművé vált, hogy a közigazgatási bírósági szervezet „csúcsán” a Közigazgatási Felsőbíróság áll, és a szervezet legalább kétszintű. Azt az Alaptörvény határozza meg, hogy a közigazgatási bíróságok igazgatását nem az Országos Bírósági Hivatal elnöke végzi, továbbá, hogy abban közreműködnek a bírói testületek. Ebből az is következett, hogy a rendes bíróságoktól eltérő igazgatási modellt kellett kidolgoznunk, így teljesen új javaslatot készítettünk.

○ Bár tudjuk, hogy a közigazgatási bírósági rendszer mint intézmény nem ismeretlen a magyar jogrendszerben, miért volt szükség arra, hogy a korábbi rendes bíróságok mellett egy új bírósági rendszert hozzanak létre? Ez azt is jelenti, hogy a korábbi rendszerben a közigazgatási ügyek elbírálásával gondok, problémák voltak?

T. L. Hadd kezdjem a végén! Az igazságügyi eredménytábla szerint a közigazgatási bírászkodás mutatóiban Európa legjobbjai közé tartozunk, az önálló közigazgatási bírósági szervezet kialakításának

nem ilyen közvetlen okai voltak. Az önálló közigazgatási bírósági szervezet kérdése a magyar jogtudomány elmúlt harminc évében lényegében folyamatosan napirenden volt, annak szükségességét széles körű konszenzus övezte. Igazságügyiminiszter-jelöltként már 2014-ben szoltam arról az igazságügyi bizottság előtti meghallgatásomkor, hogy a közigazgatási bíráskodás kérdését napirendre kívánom tűzni. A polgári perrendtartás kidolgozásával egyidejűleg megkerülhetetlen kérdés volt az is, hogy miként szabályozzuk a közigazgatási pereket. A polgári perrendtartás reformjához kapcsolódó szakértői anyagban már megjelent az a legitim, eldöntendő kérdés, hogy vajon kell-e a polgári perrendtől elkülönült közigazgatási perrendtartás és az ehhez kapcsolódó független, önálló közigazgatási bírósági szervezet. A szakértői anyag az igazságügyi miniszterre, illetve a kormányra bízta a kérdés eldöntését. A kabinet 2015 elején állította fel a közigazgatási perjogi kodifikációs bizottságot. A közigazgatási perjog fejlődésének szükséges, természetszerű iránya, hogy a közigazgatás cselekvéseivel szembeni, szélesen értelmezett bírói kontrollt elkülönült közigazgatási bíróság gyakorolja.

○ Amíg a polgári peres ügyekben két „egyenrangú” fél áll egymással szemben, addig a közigazgatási ügyek többségében az

egyik szereplő a bizonyos erőfölényben lévő hatóság. Az új rendszer hogyan tudja biztosítani a méltányos egyensúlyt az egyéni és a közérdek között?

T. L. Ez a kérdés látszólag nem a bírósági szervezetre vagy annak igazgatására vonatkozik, hanem a közigazgatási per sajátos szabályaira. Közigazgatási perjogunk első önálló kódexének megalkotása során sokat gondolkodtunk ezen. Boér Elek szerint a közigazgatási bíráskodás „jogi garancia az állam mindenhatóságával szemben”. Méltányos egyensúlyt kell teremteni az egyéni érdek és a közérdek, az egyén alanyi jogai és érdekei, valamint a közigazgatás objektív jogrendje között. A polgári perben mellérendelt felek vitáját dönti el a bíró, a közigazgatási perben a jogviszony egyik alanya erőfölényes helyzetben van: az ügyfél áll az információs, szakmai és anyagi erőfölényben lévő hatósággal szemben. Egyszerűbben: az egyén az államhatalommal szemben. Ennek a sajátos viszonyrendszernek a kiegyenlítése aktívabb bírói szerepfelfogást igényel, hiszen a joghoz való egyenlő hozzáférés csak így biztosítható. Ezért kell a közigazgatási perrendtartás alapján a közigazgatási bírónak számos eljárási cselekményt hivatalból megtennie, tevőlegesen hozzájárulva a bizonyítási eljárás sikeréhez.

Ebből a belső logikából következik a szervezeti különállás is, mert a közigazgatási jogviták elbírálása speciális szakismeretet, bírói attitűdöt igényel.

○ Például milyen jellegű ügyekben lehet majd az új bíróságokhoz fordulnia az állampolgárnak?

T. L. A közigazgatási perjogi szabályozás 120 éves adósságát rendezte az Országgyűlés akkor, amikor 2017-ben elfogadta az első magyar önálló közigazgatási perrendet, amelynek legnagyobb vívmánya az a generálklauzula, amely lehetővé teszi a közigazgatás mindenfajta kifelé irányuló, joghatás kiváltására alkalmas cselekvése feletti kontrollt. Ennek hatálybalépésével szélesítettük a közigazgatási perben megtámadható döntések körét, ezért azt mondhatom, hogy valamennyi közigazgatási jogvitával a közigazgatási bíróságokhoz fordulhatnak az érdekeltek.

○ A közigazgatási bírósági szervezet felsőbíróságból és törvényszékekből áll majd. Hogyan oszlanak majd el az ügyek, azok elbírálása a két szervezeti szint között?

T. L. A közigazgatási törvényszék a hatáskörébe tartozó ügyekben első fokon jár el, a Közigazgatási Felsőbíróság pedig elbírálja a közigazgatási törvényszék határozata ellen előterjesztett perorvoslati kérelmeket. Emellett a törvényben meghatározott ügyekben egy

fokon jár el a törvényszékkel, továbbá normakontroll hatáskört gyakorol, és eljár a törvénnyel a hatáskörébe utalt egyéb ügyekben. Azt mondhatjuk, hogy mindazon közigazgatási bírósági eljárások, amelyekben jelenleg első és végső fokon a Kúria dönt, a jövőben a Közigazgatási Felsőbíróság hatáskörébe fognak tartozni. Egyetlen olyan ügycsoport van, amelyben indokolt az első- és végső fokú eljárást a Közigazgatási Felsőbíróság hatáskörébe telepíteni, ez a gyülekezési hatóság bejelentést elbíráló döntése.

○ Nyolc törvényszék áll majd fel az országban. Nem szűkíti ez a hozzáférés lehetőségét?

T. L. Nem, mert egyrészt az ügyforgalmi adatok sem támasztják alá azt az igényt, hogy minden megyeszékhelyen legyen közigazgatási bíróság. A közigazgatási perrendtartásról szóló törvény (Kp.) hatálybalépésével ugyanis, különös illetékességi szabályok miatt, ma is ezen a nyolc megyeszékhelyen tárgyalják a közigazgatási perek túlnyomó többségét. Másrészt a kétszintű közigazgatási bírósági szervezetben csak több megyére kiterjedő illetékességgel biztosítható a bírák szakosodásának lehetősége, valamint a társbíráskodás alapelveinek érvényesülése, és ezeken keresztül az ítélkezés színvonalának további növelése.

○ Milyen szempontok alapján választják ki a bírakat? A törvényt érték bírálatok annak kapcsán, hogy lényegében a miniszter dönti el, ki lehet tagja bíróként az új rendszernek. Ez pedig egyesek szerint csökkentheti a végrehajtó hatalom és az igazságszolgáltatás közötti függetlenség mértékét.

T. L. Az Alaptörvény értelmében a bírói jogállás egységes: nem tesz, és jogállamban nem is tehet különbséget rendes bírósági bíró és közigazgatási bíró között. Ezek szerint a közigazgatási bíróra is mindazok az alapelvek és tételes szabályok vonatkoznak, amelyeket más törvény szabályoz, és amelyekről a tárgyalott törvényjavaslat nem tér el. A közigazgatási bíróságok bírait ennek megfelelően a köztársasági elnök nevezi ki azon cselekvőképes, jogász végzettségű magyar állampolgárok közül, akik a jogi szakvizsgát letették, annak megszerzését követő legalább egyéves gyakorlatot szereztek, vállalják, hogy vagyonyilatkozatot tesznek, és a pályáalkalmassági vizsgálaton is megfelelnek. Nincs különbség továbbá sem a javadalmazásban, sem a bírói függetlenség tételes jogi garanciáiban, és a megbízás megszűnésének feltételeiben sem. A közigazgatási bíróságokról szóló törvény csak a közigazgatási bíráskodás sajátosságai által indokolt körben állapít meg eltérő, kiegészítő rendelkezéseket, illetve többletkövetelményeket. Ezeknek azonban minden esetben a – korábban is említett – közigazgatási ismeretek megléte, illetve megszerzése, ezen keresztül pedig a közigazgatási bíráskodás színvonalának növelése a célja. A közigazgatási bíróságokról szóló törvény nem határozza meg a bírói és a közigazgatási gyakorlattal rendelkezők arányát. Ehelyett az esélyegyenlőséget teremti meg a bírósági és nem bírósági pályázók között. Nemcsak az én meggyőződésem, hanem a szakértői bizottság álláspontja is egyöntetű volt abban, hogy a közigazgatási tapasztalat a

közigazgatási bíráskodás során nemhogy hátrányt nem jelent, hanem kifejezetten alkalmas az ítélkezés színvonalának emelésére. Amennyire fontos a közigazgatási ismeret, tapasztalat a közigazgatási bíráskodásban, legalább annyira érték a bírói tapasztalat is. Ki kell emelnem, hogy mindenki, aki közigazgatási perben ítélkezik, átkerül az új bírósági szervezetbe. A közigazgatási bírák kiválasztása is a legnagyobb átláthatóság mentén zajlik majd, hiszen a közigazgatási bírói pályázatok nyilvánosak. A pályázókat két bírói önkormányzat is meghallgatja, és értékelésük során az elérhető pontszám 80 százalékát objektív szempontok alapján állapítják meg, a fennmaradó 20 százalékot pedig a meghallgatás alapján a bírói attitűdre, alkalmasságra adják. A miniszter elé kerülő pályázókat így ők választják ki a legjobbak közül. Az igazságügyi miniszternek is nyilvánosan kell meghallgatnia a jelölteket, és indokolnia is kell a döntését, amely szintén nyilvános lesz.

○ A felsőbíróság jogi-közigazgatási értelemben a Kúriával lesz egy szinten. Nem mindegy, hogy ki lesz a felsőbíróság elnöke. Milyen szempontok alapján választhatják ki a legalkalmasabb személyt? Van-e konkrét elképzelése az új elnök személyéről?

T. L. A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló törvény és a közigazgatási bíróságokról szóló törvény meghatározza a jelölttel szemben támasztott követelményeket. A konkrét jelölt személyére vonatkozó kérdésre csak azt tudom felelni, hogy számos kiváló, a tisztség betöltésére alkalmas bíró van a közigazgatási bírói karban.

○ A felsőbíróság nem Budapesten, hanem Esztergomban székel majd. Mi indokolja azt, hogy ne a fővárosban működjön?

T. L. Nem magától értetődő, hogy egy ország bírósági szervezetének legfőbb szervei a fővárosban működjenek. Csehországban például a Legfelsőbb Bíróság és a Legfelsőbb Közigazgatási Bíróság székhelye is Brnóban van, Németországban pedig a Legfelsőbb Bíróság – az Alkotmánybírósághoz hasonlóan – Karlsruheban székel. Esztergom története összefonódott a magyar államiséggel, királyi székhelyként működött, s mint ilyen az igazságszolgáltatásban betöltött szerepe is évezredek múlta tekint vissza. Esztergom városa ugyanakkor a 20. század nagy vesztesei közé tartozik. Bízom abban, hogy ezzel a döntéssel segíthetjük a város régiós fejlődését, csökkentjük az ország Budapest-központúságát, és az egykori királyváros magyar állami működésben betöltött szerepét is újra megteremtjük.

○ Az új bírósági rendszer milyen hatással lehet magának a közigazgatásnak a működésére?

T. L. A külföldi tapasztalatok szerint a szervezetenként önálló közigazgatási bíróságok ítéletei komoly jogfejlesztő hatással vannak a közigazgatásra és a közigazgatás tudományára. Nem véletlen, hogy a francia és német közigazgatási bíróságok működését Magyarországon is számon tartjuk. Az a célom, hogy olyan közigazgatási bíráskodás jöjjön létre, amely a jogtudományra és a napi életünkre is pozitív hatással van. ●

We did IT!

SZÖVEG: JUHÁSZ KATALIN
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Jól látható és az átlagember számára kevésbé érzékelhető fejlesztések is történtek az informatika területén a Nemzeti Közzolgálati Egyetemen. A KÖFOP-projekteknek is köszönhetően jól halad az egyetem 2020-ig tartó informatikai stratégiájának megvalósítása. Az eddigi eredményekről és az előttünk álló időszak fejlesztéseiről Lakos Istvánnal, az Informatikai Igazgatóság vezetőjével beszélgettünk.

○ Legutóbb mintegy két éve kérdeztük az Informatikai Igazgatóság terveiről. Az akkori nagy ívű elképzelésekből mit sikerült megvalósítani?

Lakos István: A legutóbbi interjú idején lépett megvalósítási szakaszába a KÖFOP 2.1.1 és 2.1.2 projekt informatikai beruházása. Ez egy igazi „örömpjekt” volt a számunkra, hiszen ennek segítségével ma már a legmodernebb eszközökkel és alkalmazásokkal dolgozunk az egyetemen. Bár az eredmények már most is tetten érhetők, a fejlesztés zöme a felhasználók szeme elől elrejtve zajlik. A redundáns szerverkörnyezet és tárolókapacitás, a magas rendelkezésre állású hálózat, a digitális tartalommenedzsment eszközei mind olyan alapinfrastruktúra-fejlesztések, amelyek nélkül nem képzelhető el modern informatika. Ezek mégsem annyira kézzelfogható dolgok a felhasználók számára. A mi munkánk jelentős része tehát arról szól, hogy láthatatlanok legyünk. Akkor dolgozunk jól, ha nem szólítanak meg minket, mert akkor nem látszik, hány vírustámadástól, adatlopástól mentettük meg a ránk bízott infrastruktúrát. Ez is csak akkor tűnik nagynak és szerteágazónak, ha elromlik benne valami, de addig a háttérben, sokszor láthatatlan

módon javítjuk ki a hibákat. Mire észrevenné valaki, már megelőztük vagy elhárítottuk a problémát.

○ De mi az, ami a fejlesztésekből látható, érzékelhető is az egyetemi polgár számára a mindennapokban?

L. I. Több mint ezer személyi számítógépet és monitort, valamint 620 notebookot cseréltünk le az elmúlt időszakban. Megújult a teljes oktatási környezet, beleértve a kép- és a hangtechnikát is. Különösen előremutató a központi menedzsmenttel vezérelt 145 nyomtató- és fénymásolópont létrehozása. A felhasználók számára ez a fejlesztés látványos része, de ez csak egy szűk szegmense a munkánknak. Ezek az eredmények szakmailag eltörpülnek az olyan sikerek mellett, mint például a private cloud kiépítése, az új Exchange-alapú levelezőrendszer bevezetése vagy a kéretlen levelek elleni küzdelmünk.

○ Ha belegondolok, valóban kevesebb „felkérés” érkezik, hogy klikkeljek egy egyesült államokbeli linkre, mert nyertem a lottón.

L. I. Még mindig vannak ilyenek, csak sokkal ritkábban, mint néhány évvel ezelőtt. Ez egy olyan háború, ahol nem lehet nyerni, csak a károkat lehet minimalizálni. Havonta átlagosan négymillió elektronikus levél érkezik hozzánk, de ennek csak a 2 százaléka valódi, a többi vírus, spam, szemét, reklám, kéretlen hírlevél. Ez például egy tipikusan háttérben zajló munka: olyan algoritmusokkal „vadászni”, hogy csak az értékes levelek jöjjenek át, úgy, hogy közben egyetlen értékes se tűnjön el, mert az már adatvesztésnek számít. Ebben a csatában az egyetemi polgárság együttműködésére is számítunk. Például a jelszavakat érdemes legalább félévente megváltoztatni, és figyeljünk arra is, hogy a kéretlen levelekben ne klikkeljünk meggondolatlanul az ott található linkre. Ha ezt mégis megtettük, vagy bármilyen más okból ismeretlen oldalra tévedtünk, az elsődleges (munkahelyi és pénzügyi) jelszavainkat semmiképpen se adjuk meg, ne használjuk regisztrációra. Ezek ugyanis ma már legalább olyan fontos azonosítók, mint például a személyi igazolvány-számunk, ezért egyedi és kellő gondossággal kell eljárni velük kapcsolatban. Az adathalászat egy kimondottan olcsó, ám nagyon káros tevékenység, ellene csak közösen, a felhasználók éberségére számítva lehet küzdeni.

○ Az informatikai fejlesztésekre visszatérve, mennyire tekinthető ez a két éves folyamat sikernek?

L. I. Mindenképpen sikeresnek mondható, de nem teljes mértékben. Egyrészt a KÖFOP-projekt informatikai céljai minden téren teljesültek, hiszen az eredeti vállalkásban rögzített eszközöket

beüzemeltük, az egyedi alkalmazásokat az Apertus Kft. lefejlesztette, és bevezetésük jelenleg is zajlik. Az egyetem informatikai stratégiájának végrehajtása is szépen halad. Már túl vagyunk a félidőn, és 2020-ig nem látok olyan kockázatot, amely megakadályozná az abban foglaltak teljesítését. Ugyanakkor több területen kell kihívásokkal, esetenként kudarcokkal megküzdenünk. Személy szerint magam is rosszul éltem meg, amikor értékes kollégákat veszítettünk el, hiszen az informatikai piacon ádáz küzdelem folyik a jó szakemberekért. Márpedig informatikát csak csapatban és szakértelemmel lehet építeni. Kimondottan nehéz időszak volt ez számunkra, hálás vagyok azoknak a munkatársaknak, akik kitarítottak mellettünk. Most, hogy a Tisza István Program keretén belül lehetőség nyílik humánpolitikai fejlesztésekre is, nagyobb az esély, hogy a jó szakembereket meg tudjuk tartani, és szakmai fejlődésüket is tudjuk biztosítani. Ugyancsak közhely, de az informatikában az eszköz tényleg csak vas és program. Amitől használhatóvá válik, az nem más, mint a tudás és az összehangolt IT-csapat működésének a minősége.

○ Az Informatikai Stratégia is a digitális adatot, a tudást nevezi meg az egyetem legértékesebb vagyonelemének.

L. I. Mondhatjuk, hogy az adat az új olaj. Különösen egy oktatási intézmény esetén igaz ez, amit leginkább az adat magasabb rendű megjelenési formájával, a tudással érünk tetten. Hiszünk abban, hogy a modern korban egy felsőoktatási intézményt a tevékenysége során keletkező tudástranszfer teszi naggyá. Legyen szó oktatási anyagokról, kutatási eredményekről vagy szervezeti tudásról. Ezen felbecsülhetetlen értékű információknak a kezelése mutatja meg az egyetem működésének hatékonyságát. Az informatika számára mindkét tudástípus fontos, ezért nemcsak alkalmazásokon keresztüli passzív kezelésére, hanem összefüggéseinek feltárására is figyelniünk kell. Sajnos ez utóbbi az a terület, ahol a legnagyobb elmaradást érzem. Az egyetem digitális átállásának üteme árnyékot vet a mérnöki teljesítményre.

○ Az Informatikai Stratégia legbiztosabb pillére a „tudásközpontú IT”. Milyen elmaradásokra gondol, és kihatással lehet-e ez a stratégia célkitűzésére, az egyetem digitális átalakulására?

L. I. Biztosan befolyásolja, bár elmaradást azért nem mondanék. Inkább az ütemmel, a digitális adatvagyonot kezelő alkalmazások bevezetésének sebességével vannak problémák. Maguk a pillérek egymásra épülnek: felhasználó-központú, szolgáltatásorientált, egységes, szabványos, fenntartható, biztonságos és tudásközpontú >>

informatikát kell kiépítenünk. Az utóbbi az, ami az informatikai alkalmazások és az egyetemi polgárság által létrehozott adatvagyon kezelését valósítja meg. Vannak eredmények is, hiszen például megújult az egyetemi honlap, a webtartalmak elhelyezését és megjelenítését szolgáló keretrendszer (CMS). A digitális adatvagyon kezelő közszolgálati tudástárunk pedig nemzetközi szinten is megállja a helyét, az egyedi fejlesztésű, az adminisztrációt támogató alkalmazásaink alapját adó humán rendszer már élesben fut. A stratégiában foglaltaknak megfelelően az új rendszereink – a szigorú jogosultsági szintek szerint – az adatokat széles körben, szabadon kereshetővé és kezelhetővé teszik, informatikai beavatkozás nélkül. De az alkalmazások terjedésével, használatuk mindennapiságával még nem vagyok elégedett.

○ Ha jól értem, akkor a stratégia végrehajtásában egyfajta újratervezés történt?

L. I. Az eredeti tervekhez képest a stratégia végrehajtásának utolsó elemeinél felcseréltük a sorrendet. A végére szánt felhasználni eszközöket és az oktatás, kutatás színvonalát növelő fejlesztéseket vettük előre, és az adminisztrációt támogató alkalmazások bevezetését szánjuk záróaktusnak. Azt reméljük, hogy az egyetemi polgárság, ahogyan eddig is, nemcsak birtokba veszi az új informatikai fejlesztéseket, hanem a használatukon keresztül a nyitottsága is növekszik az új informatikai innovációk irányába. Már tavasszal bővítjük a levelezőrendszert webkonferencia, videóhívás funkciókkal, továbbá minden campuson kiépítünk videókonferencia-termeket is. Nem titkolt szándékunk, hogy a digitális kép- és hangkezelést a mindennapok részévé tegyük: a következő tanévben már stream szolgáltatásokkal is tudjuk a tudásátadást segíteni. Persze továbbra is a tudásvagyon kezelése a végső cél. Az új audiovizuális fejlesztésekkel az informatika iránti érdeklődést szeretnénk fenntartani, és továbbra is nagy erővel dolgozunk a saját fejlesztésű alkalmazások bevezetésén.

○ Mennyire meghatározók a saját fejlesztések?

L. I. Egy informatikai szervezet előtt két fejlesztési út áll: vagy késztermékeket vesz, és azokat testre szabja, vagy saját maga fejleszt ki egyedi alkalmazásokat. Szerencsés helyzetben vagyunk, mert mi egyszerre mindkét úton járhatunk. Komplex rendszerek esetében, mint például egy digitális iktatás, az egyszerűbb úton járva készterméket vásárolunk. Az egyetemnek viszont van saját, méghozzá a legmodernebb programozási nyelvekben jártas fejlesztő cége, az Apertus Kft. Ilyen lehetőséggel csak kevés szervezet büszkélkedhet. Gondoljunk bele, az első

lépéstől kezdve nem kell a fejlesztői kapacitásért versenyezni, mert az csak a mi megrendelői igényeinkre koncentrál. Már említettem a frissen bevezetett humán rendszerünket, amely kimondottan csak a humán terület igényeire szabva készült el. Egy kész, „dobozos” termék soha nem tud annyira megfelelni az egyedi igényeknek, mint a saját fejlesztői csapat produktuma. Ezért is tettük a fejlesztési folyamat végére az egyedi alkalmazásokat, mint például a fájl- és dokumentumkezelő rendszereket, a vezetői információs rendszereket és a folyamatmenedzsment-fejlesztéseket. Ezek mind egyedileg, az intézmény igényeire vannak optimalizálva. Szeretnénk a bemutatásukat, bevezetésüket akkorra időzíteni, amikor már természetessé vált az informatikai eszközök használata.

○ A mostanival szemben a korábbi interjúban sokszor használták a smart jelzőt. Ez most tudatosan maradt el?

L. I. Szó sincs róla, hiszen az informatikai stratégia továbbra is egy smart university koncepciót valósít meg. Minden fejlesztésünk, alkalmazásunk továbbra is ennek van alárendelve. A stratégiát, vagy legalábbis annak alap gondolatait, nagyon ritka esetektől eltekintve sosem kellett „megmagyarázni”. Mi is igyekszünk nem „informatikusan” beszélni, és önmagunk számára is világos célokat megfogalmazni. Így történt a smart koncepcióval is: láthatóan nem kell külön felhívni rá a figyelmet, nem kell magyarázó szöveg-dobozzal emlékeztetni, elég annyi, hogy ha végeztünk, akkor csak ki kell mondani: smart university lettünk.

○ Mikor érhetünk el erre a szintre?

L. I. Az Informatikai Stratégia 2020-ig szól, vagyis reményeim szerint jövő ilyenkor már be tudok számolni a stratégiában foglaltak teljes megvalósulásáról. Ez azt jelenti, hogy az egyetemi folyamatok mind az adminisztrációs, mind a kutatás- és oktatástámogatás tekintetében digitálisak lesznek, a keletkezett adatokat, tudást teljeskörűen tudjuk majd tárolni, elemezni és visszaadni. Ezt a helyzetet már a digitális adatvagyon okos felhasználásának és a stratégia lezárásának lehetne tekinteni. Ez azonban még csak valaminek a kezdete, hiszen az igazán modern smart fejlesztések a campus, az egyetemi polgárság és a környezetünk kölcsönhatásából erednek. A hatékony, környezettudatos és fenntartható működés, az emberközpontú, az egyetemi polgárság életét megkönnyítő alkalmazások és a kerületi, kormányzati szinten összekapcsolt okos megoldások fogják a jövő informatikai rendszereit meghatározni. Ezek a gondolatok már a következő, 2020–2023-as Informatikai Stratégia pillérei lesznek. ●

„Sokat köszönhetek az NKE oktatóinak”

SZÖVEG: JUHÁSZ KATALIN
FOTÓ: SZILÁGYI DÉNES

Ma már egyáltalán nem szokatlan, hogy a Nemzeti Közszolgálati Egyetem doktoranduszai között külföldről érkező hallgatók is vannak. Közéjük tartozik a nigériai Catherine Enoredia Odorige, aki tavaly októberben vehette át az intézményben a doktori fokozat megszerzését igazoló oklevelet. A Közigazgatás-tudományi Doktori Iskola volt növendéke szerint a hallgatói munka eredményessége tudja leginkább megalapozni egy felsőoktatási intézmény hírnevét, elismertségét.

○ A világban számos egyetem kínál doktori képzéseket, Ön mégis az NKE-t választotta. Mi volt ennek az oka?
Catherine Enoredia Odorige: Magyarországot személyes indítatásból választottam, mivel házastársam egy ideje már itt élt, és úgy gondoltuk, hogy egy tető alá hozzuk a családot. Mikor Budapestre érkeztem, férjem bátorított arra, hogy továbbtanuljak és fejlesszem magam. Úgy gondoltam, itt az ideje feljebb lépni az akadémiai „lépcsőn”, és szándékomban állt a PhD-fokozat megszerzése is. Nigériában, a Benin Egyetemen közigazgatási és politikatudományi diplomát szereztem, de emellett elvégeztem egy tömegkommunikációs alapképzést is, és rendelkezem színhadtudományból alapszakos diplomával. Közigazgatás-tudományból korábban már megszereztem a mesterdiplomámat, így a doktori képzés következett. Az interneten végignéztem a budapesti egyetemek listáját, és megakadt a szemem az NKE honlapján, amely nemcsak látványos, de sok információval is szolgált a képzést illetően. Ezekből kiderült, hogy a közigazgatás területén számomra ez a legmegfelelőbb felsőoktatási intézmény.

○ Hogy érezte magát az NKE-n? Milyen élményeket szerzett az intézménnyel kapcsolatban?

C. E. O. Az itt töltött évek rendkívül emlékezetesek maradnak számomra. Az interkulturális adaptációs tárgyak nagyon hasznosnak bizonyultak, segítettek megérteni azt, hogy hogyan alkalmazkodjunk az új emberekhez, kultúrákhoz és szokásokhoz. Életem egyik legizgalmasabb napja volt, amikor nyolc tanórát egyhuzamban kellett megtartanom. Az évek alatt próbáltam átadni a tudásomat a hallgatóknak, miközben én is rengeteget tanultam tőlük.

○ Az NKE egyre népszerűbb mind a magyar, mind a külföldi hallgatók körében, akár alap-, mester- vagy doktori képzésről legyen szó. Hogy látja, ez minek köszönhető?

C. E. O. Szerintem az egyetem hírnevét nem az állandó hirdetések, reklámok növelik, hanem a hallgatók eredményei és ennek hangsúlyozása. Vonzó lehet az egyetem a tekintetben is, hogy számos szakmai-tudományos konferenciát tartanak itt. A hallgatók a nemzetközi kapcsolatokat és a közigazgatás minden területét tanulmányozhatják, mivel egy nagyon jól felkészült oktatói állománnyal rendelkezik az egyetem.

○ Mennyire volt nehéz magát a képzést elvégezni?

C. E. O. A doktori képzés meglehetősen intenzívnek bizonyult, a PhD-fokozat megszerzéséhez szükséges követelmények

teljesítése nem volt egyszerű feladat. Ez azonban hosszabb távon az előnyére válhat a hallgatónak. A kiadványok készítése, a konferencia-előadásokon való aktív részvétel és a szakértőkkel való kapcsolatépítés rengeteg új tapasztalatot jelentett számomra. Magyarországot egy érdekes történelmmel rendelkező, gyönyörű országnak tartom. Az itt élők alapvetően alkalmazkodó típusúak, a számos történelmi tapasztalattól is kiindulva. Hálás vagyok azért, hogy ezt a magas szintű képzést ebben az országban végezhettem el.

○ **Mi volt a legnagyobb megpróbáltatása a négy év alatt?**
C. E. O. A legnagyobb kihívás számomra a nyelv elsajátítása volt, és sajnos erre nem sok időm jutott a doktori fokozat megszerzése mellett. Mondanom sem kell, hogy a magyar az egyik legnehezebb nyelv a világon, és komoly próbatételt jelent nekem is. Bár sok új tapasztalattal rendelkezem, Magyarország még számos lehetőséget tartogat számomra.

○ **Honnan származnak a legfontosabb tapasztalatai, amelyeket a képzés folyamán szerzett?**

C. E. O. A legtöbb tapasztalatot maguktól az oktatóktól szereztem, akik mindig könnyen elérhetőek és segítőkészek voltak. A PhD-képzés jóvoltából számos nemzetközi intézménnyel is sikerült kapcsolatot kiépítenem. Egyre jobban láttam, hogyan működik a világ, és mennyire fontos a tapasztalatcsere.

Számomra mindig érdekes és hasznos dolog volt, amikor megismerhettem egy másik ország közigazgatási rendszerét.

○ **Hogyan viszonyulnak az oktatók a külföldről érkező doktoranduszhallgatókhoz? Kikkel került szorosabb szakmai kapcsolatba?**

C. E. O. Nagyon sok segítséget kaptam Koller Boglárkától, a Nemzetközi és Európai Tanulmányok Kar dékánjától, aki tanárom és egyben témavezetőm is volt. Ki kell emelnem az oktatók közül Kiss György professzort is, a doktori iskola vezetőjét, aki kezdettől fogva mindent megtett annak érdekében, hogy sikeresek legyünk. Szenes Zoltán professzor is nagy hatást gyakorolt rám, objektív kritikái segítettek abban, hogy a megfelelő irányba fejlesszem a kutatásomat. A pakisztáni vendégprofesszor, Ajmal Waheed Khan is nagy jelentőséget tulajdonított a munkámnak, hozzájárult a megfelelő anyagok felkutatásához. Végül szeretnék köszönetet mondani az Idegen Nyelvi és Szaknyelvi Központ vezetőjének, Jakusné Harnos Évának is. A vele való találkozás az összes, magyarokról alkotott negatív sztereotípiát eloszlatta bennem. De a többi oktatómnak is mindent köszönök.

○ **Milyen témával foglalkozott a doktori képzés alatt?**

C. E. O. A kutatásom témája a bevándorlás és a bevándorlók európai uniós integrációja volt. Dolgozatomban Az *NGO-k szerepe*

a harmadik országbeli állampolgárok integrációjában az Európai Unión belül: német és magyar esettanulmányok címet viselte. Az Európai Unió már hosszú ideje keres olyan megoldásokat, amelyek a migráció útján érkezett harmadik országbeli állampolgárok integrációját segítik elő, és egyfajta társadalmi kohéziót is megteremtnek. A tagállamok sokszor arra számítanak, hogy a bevándorlók idővel visszatérnek majd a hazájukba. Ez a gondolat azonban gátolja a beilleszkedést, hiszen ezzel ezek az országok ideiglenesnek tekintik a bevándorlók ott-tartózkodását. A téma sajátossága, hogy a nemzeti érdekek miatt nehéz konszenzust kialakítani ebben a témában uniós szinten. Az NGO-k (nem kormányzati szervezetek) nagy szerepet játszanak a bevándorlók letelepedésének és integrációjának segítésében. Kutatási célom tehát az volt, hogy megvizsgáljam, milyen akadályokba ütköznek egyes szervezetek a tevékenységük során, milyen kihívással szembesülnek a bevándorlók integrációja érdekében tett erőfeszítéseik folyamán.

○ **Mik voltak a kutatási kérdései, és milyen célkitűzéseket fogalmazott meg a dolgozat megírásakor?**

C. E. O. Alapvetésem az, hogy az NGO-k arra töreksenek, hogy hozzájáruljanak a bevándorlók sikeres és hatékony integrációjához. Dolgozatomban arra kerestem a választ, hogy vajon

az NGO-k képesek-e hatékonyan hozzájárulni a bevándorlók beilleszkedéséhez, illetve hogy biztosítanak-e bármiféle jogi keretet a tartózkodásuk legitimálásához. A továbbiakban már egyre konkrétan vizsgáltam a nem kormányzati szervezetek tevékenységét, a nyelvi és egyéb készségfejlesztő képzési programjaik hatását. Foglalkoztam a társadalmi-kulturális programokkal és azzal, hogy ezek mennyire eredményezik az európai értékek átvételét, az európai viselkedési normák elsajátítását. Próbáltam olyan módszereket keresni, amelyek az NGO-k projektjeinek sikerét mérik. Végül mindenképpen fontosnak tartottam kitérni a nem kormányzati szervezetek politikai döntéshozatalban betöltött szerepének vizsgálatára, mivel ezek az intézkedések hatással vannak a politikai folyamatokra is.

○ **Mit tanácsol a leendő közszolgálati alap-, mesterszakos, illetve doktoranduszhallgatóknak?**

C. E. O. A legfontosabb megérteni azt, hogy a tanulás rendkívül fontos az ember életében. Aki doktori képzésben szeretne részt venni, mindenképpen gondolja át, hogy milyen témát választ. Azt tanácsolnám az összes hallgatónak, hogy mindig pozitívan gondolkodjanak. Legyenek nyitottak, használják ki a lehetőségeket, birkózzanak meg a kihívásokkal! Ehhez pedig nagy segítséget kapnak az egyetemről. ●

A rendszert váltó, vértelen forradalom Magyarországon

SZÖVEG: JUHÁSZ KATALIN

FOTÓ: HATÁRŐRSÉG ARCHÍVUMA, VIDA ANDRÁS, RÉDEI FERENC

A szocialista bloktól való elszakadás, a Varsói Szerződésből való kilépés egy új, demokratikus jövő lehetőségét tette elérhetővé hazánk számára is a '80-as évek végén. A rendszerváltás és a demokratizálási folyamatok 30. évfordulója apropóján Földváryné Kiss Rékával, a Nemzeti Emlékezet Bizottsága elnökével beszélgettünk.

○ **Hogyan viszonyul a mai társadalom a rendszerváltás eseményeihez, jelentőségéhez?**

Földváryné Kiss Réka: A rendszerváltás vagy rendszerváltozás mint történelmi esemény sajátos kettősséggel bír. Gyakran lehet olvasni különböző publicisztikákban, elemzésekben, sőt akár a mindennapi közhangulatban is tapasztalható vélemény, hogy nem sikerült a rendszerváltás. Az emberek szkeptikusak, gyakran érződik rajtuk egyfajta csalódottság. Talán éppen emiatt nehéz pontosan megítélni ezt a rendkívül fontos eseményt. Egy kollégám egyszer úgy fogalmazott egy interjúban – amivel alapvetően én is azonosulok –, hogy a 20. század egyik legnagyobb katalizmatikus változásáról van szó. Történelmi szemszögből nézve is egy óriási horderejű, forradalmi átalakulás történt nemcsak magyar, hanem európai, sőt világviszonylatban is. Ahhoz, hogy értelmezni tudjuk a folyamatot, meg kell értenünk, mit jelentett totális diktatúrában élni. Ennek jelentése kopott meg az évek alatt, és ezért nevezhető sokszor szkeptikusnak a közhangulat és egyes elemzők hozzáállása.

○ **Mi a rendszerváltás legnagyobb eredménye? Hogyan zajlott az akkori szocialista országok demokratizálása?**

F. K. R. A legfontosabb eredménye a diktatúra lebontása és a demokratizálás megkezdése volt. 1945-ben Magyarországon

és az egész kelet-közép-európai régióban tulajdonképpen egy totális hatalom rendezkedett be. A Szovjetunió hegemon helyzetbe került a maga teljes hatalmi rendszerével: egypártrendszert vezetett be, terror eszközt alkalmazott, felszámolta a demokratikus intézményeket, a szabadságjogokat semmibe vette, vagyis a társadalmi, politikai és kulturális szféra minden részében tapasztalható volt ez az uralom. Ráadásul az állampárt hatalmának a fenntartását garantáló erőszakos szervezetek is a párt kezében voltak. 1945-től kezdve a kommunista diktatúra folyamatosan építette ki a maga eszközrendszerét. Az 1945-ös nemzetgyűlési választáson – amely nem teljesen szabad, inkább korlátozott, mégis többpárti választás – az akkori Független Kisgazdapárt 57 százalékot ért el. Ez azt mutatja, hogy a magyar társadalom bár különböző demokráciaképekkel rendelkezett, de döntő többségében mégis valamifajta polgári demokráciát szeretett volna. Ezeket a törekvéseket 1947–48-ra a politikai realitások teljesen elnyomták, de az értékrenddel, amely a szabadságot, a nemzeti függetlenséget, a magántulajdont, a vallásgyakorlás szabadságát tekinti ideálnak, továbbra is rendelkeztek az állampolgárok. 1956-ban ez tört a felszínre. Továbbra is egymással vitatkozó demokráciaképeket figyelhetünk meg: nem akarja

mindenki ugyanazt, de abban egyetértenek, hogy demokráciát szeretnének.

○ **Mi vezetett a rendszerváltáshoz, milyen mozgatórugói voltak a folyamatnak?**

F. K. R. Van a társadalomnak az a belső mozgása, ahol ezek az értékek, törekvések és célok megvannak. Amikor a nagy politikai rendszer lehetővé teszi, akkor ezek újra felszínre törnek. Nem szervezeti formát, világos pártprogramot alkotnak, hanem egy gondolatot. Ez pedig vagy egy robbanásakor jön a felszínre, mint az 1956-os forradalom, vagy akkor, amikor a nagy politikai rendszerek is megváltoznak. A rendszerváltás tehát egy többirányú és dimenziójú történet, ahol ezek a különböző szempontok egymást erősítik. Ilyen például a társadalmi törekvések és a nagyhatalmi struktúra átalakulásának kettőse. Nagypolitikai szinten, az akkori bipoláris világban a Szovjetunió alulmarad a versengésben az Egyesült Államokkal szemben gazdaságilag és katonailag is. Magyarország felől nézve is van ennek az eseménynek egy sajátos olvasata. 1956-ban Kádár Jánosék az egész hatalmi legitimitációjukat az életszínvonal stabilan tartására építik, de egy hihetetlen politikai legitimitációs deficittel kezdenek. Ez az ország eladósodásához vezet: 1989-ben húszmilliárd dollárra nőtt az államadósság. Tudjuk azt is, hogy többször csődközelben volt az ország.

○ **Milyen tényezők játszottak szerepet a demokratikus folyamatok megindulásában?**

F. K. R. A demokratizálási folyamatok elindulására a világpolitikai változások és a hatalom belső erjedése hatottak elsősorban. A Magyar Szocialista Munkáspárt (MSZMP) folyamatos krízismentes folytatott, hiszen Kádárék generációs tapasztalata szerint bármit meg kell tenni, hogy ne legyen újra '56 legyen. Ez a gondolkodás viszont egy olyan kényszerpályára állította őket, amely a '70-es években egy állandó gazdasági válságkezelést jelentett. A magyar társadalom nem adta fel a demokratikus értékeket annak ellenére, hogy a Kádár-rendszerben elfogadták az emberek a létezés kereteit. A '70-es évektől jelentkező gondolatok, megmozdulások során azonban egyértelműen előtörték ezek a

demokratizálási igények. Gondoljunk csak az '56-os évfordulóra, Nagy Gáspár *Őrök nyár: elmúltam 9 éves* című versére, vagy a Duray Miklós melletti kiállásra. Ezek mind bizonyítékai a szellemi mozgásoknak. Azt figyelhetjük meg, hogy a magyar társadalomban a tradíciók és különböző demokráciaképek továbbra is megvannak. A '80-as években pedig kezdenek megjelenni a még nem világos programok, az elképzelések és gondolatok rendszerbe foglalása. A társadalom különböző szféráiban egyre jobban mutatkoznak meg annak jelei, hogy van egy olyan szellemi közösség, amely nem azonosul a diktatúrával.

○ **Hogyan tekintettek a nyugati országok, főleg az Egyesült Államok a bipoláris rend felbomlására és a volt szocialista országok demokratizálódására?**

F. K. R. A titkosítás alól felszabaduló dokumentumok is azt bizonyítják, hogy az Egyesült Államoknak és úgy általában a Nyugatnak nem volt pontos információja erről a térségről, nem rendelkeztek kész forrástól. Az 1956-os események azt mutatják meg, hogy az amerikai beavatkozás politikáját felváltotta az elfogadás politikája. Fogalmazhatunk úgy is, hogy a jól kiismert ellenfél, a Szovjetunió képes ezt az egész bizonytalan kelet-közép-európai régiót stabilizálni. A kiszámíthatóság pedig tulajdonképpen fontosabb érték, mint a demokrácia és a nemzeti szuverenitás. A nyugati társadalom nem-

hogy nem akarta gyorsítani a demokratikus átalakulásokat, hanem sokkal inkább félt attól, hogy a megszokott partner, a Szovjetunió elveszíti a hatalmát a régióban. Amit mi magyarok nemzeti kezdeményezésnek, a nemzeti értékrend (például a határon túli magyarok ügye) kifejezésének és felvállalásának gondoltunk, azt nyugati kontextusban – nem ismerve igazán a részleteket, nem ismerve a régiót – azonnal nacionalizmusnak vagy sovinizmusnak bélyegezték. A rendszerváltás, amely lebontotta a fennálló hatalmi struktúrát, nem a Nyugat támogatásával jött létre, hanem a kelet-közép-európai erőknél, a társadalomnak, a civil szerveződéseknek, a különböző ellenzéki csoportosulásoknak köszönhetően, amelyhez a nyugati világ is alkalmazkodott. A gorbacsovi változás nélkül

ez nem lett volna a Szovjet-unió kényszerpályája, viszont ő sem lebontani akarta a szocializmust, hanem krízist akart kezelni, csupán válságmenedzsmentet folytatott. Meg akarták tartani a hatalmat a megváltozott körülmények között is, de a változás sokkal radikálisabbnak bizonyult, mint amit a nagyhatalmak ideálisnak gondoltak volna.

Ha ebben az összefüggésben elemezzük a folyamatot, akkor az tényleg egy történelmi esemény volt, amelyben Magyarország és Lengyelország kiemelkedő szerepet játszott.

○ **Mi az 1956-os forradalom szerepe, jelentősége a rendszerváltásban?**

F. K. R. 1956-ban kinyílt egy ablak. Visszacskták, de mindenki tudta, hogy ez az ablak egyszer újra ki fog nyílni. A kommunista hatalom megtapasztalta, milyen félni, elveszíteni a hatalmat. A Kádár-féle életszínvonal-stabilitás megtartása az indulatokat kívánta megfékezni. A társadalom pedig elfogadta ezt, hiszen a 20. században annyi nagy trauma első világháború, összeomlás, Trianon, második világháború, zsidóüldözés, orosz fogság, 1956) érte az embereket, a családokat, hogy ezekhez képest a Kádár-rendszer egy nem demokratikus, de nyugodt időszaknak minősült. Természetesen ez nem jelenti azt, hogy a társadalom azonosult volna vele, hanem elfogadta a rendszert egy ideig, a létbiztonságért cserébe.

○ **Milyen hatással volt a folyamatokra a páneurópai piknik?**

F. K. R. Egy katalizátor volt: megmutatta, hogy az emberek nem törődtek bele a demokratikus intézményekről való lemondásba. A párt februárban döntött a vasfüggöny lebontásáról. A döntés mögött az állt, hogy a drótkerítést is Nyugatról hozták, és túl drága lenne visszarakni. Nem nagy ideológiai, elvi megfontolásokról van szó, csupán primer gazdasági érdekekről. A magyar politikai vezetés nem szabad határt, hanem egy másfajta ellenőrzést szeretett volna kiépíteni. A civil kezdeményezés, a társadalom és a bátorság együttesen játszott szerepet abban, hogy májusban

felszedték a határt Magyarország és Ausztria között. A kelet-németek már szerettek volna átjönni a határon, volt egyfajta nyomás emiatt a vezetőkön.

Történt egy komoly diplomáciai egyeztetés a párt részéről is, de nem jutottak dűlőre a tárgyalók. Ezzel egy időben született meg az a civil kezdeményezés, amelyet páneurópai pikniknek neveznek.

A helyi ellenzék, debreceni MDF-esek találták ki, hogy hogyan valósuljon meg a határnyitás. Ez azonban törvénytörté lett volna, a határőrségnek löparancsa is volt, és

nem lehetett tudni, milyen következményekkel járt volna. A hatalom a maga szempontjából használta ki a helyzetet, tesztelte a szovjet vezetés türelmét, engedékenységét. A határnyitás napján felfüggesztették a határőrök fegyverhasználatra vonatkozó szabályzatát, de erről a helyi határőrök nem értesültek. Rajtuk is múlt, hogy nem dördült el fegyver. Világos volt, hogy a határt meg kell nyitni, a keletnémeteket át kell engedni, viszont az, hogy ez így zajlott, és ilyen hatást gyakorolt a rendszerváltásra, mégiscsak a civil kezdeményezésnek és a kurázsinnak köszönhető.

○ **Önnek személy szerint milyen volt átélni ezeket a folyamatokat?**

F. K. R. Én fiatal, tizenéves lányként éltem meg ezt az egész helyzetet. Az első politikai élményeim közé tartozik a bős-nagygyarosi tüntetés és Nagy Imre újratemetése. Az utóbbinál kiemelten fontosnak tartom a hatodik koporsót mint szimbólumot, amely minden névtelen áldozat, a „pesti srácok” koporsója volt. Ez a pillanat teljesen katartikus, a pártállami rendszer egyértelmű morális veresége volt. Orbán Viktor beszédében elhangzott két nagyon erős mondat. Úgy fogalmazott, hogy nemcsak legyilkolt fiatalok, hanem az elkövetkező hús vagy ki tudja hány évünk fekszik abban a koporsóban. Ez a kommunista rendszertől való teljes elhatárolódást és a felelősség vállalását is jelentette.

A másik rendkívül lényeges gondolata a szovjet csapatok kivonásáról szólt. Ezek a szimbolikus pillanatok hatalmas jelentőséggel bírnak a politikában és a történelemben egyaránt. Éppen ezért fontos, hogy megemlékezzünk ezekről az eseményekről. ●

Az NKE oktatója vezeti a holokauszt-emlékközpontot

SZÖVEG: **FECSEK ZSUZSANNA**
FOTÓ: **SZILÁGYI DÉNES**

Kovács Tamást, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Kar Rendészet-történelmi Tanszék egyetemi docensét nevezték ki a holokauszt emlékének megőrzésével foglalkozó intézmény igazgatójának. Az NKE oktatója az intézmény bemutatása mellett a jelenlegi és jövőbeli célkitűzésekről is beszélt lapunknak.

Kovács Tamás történész, levéltáros, aki hosszú idő óta kutatja a magyarországi holokausztot. Embermentő közszolgák a holokauszt idején címmel könyvet is írt. Kutatási területét a hazai szélsőjobboldali mozgalmak, a Magyar Királyi Csendőrség, a Magyar Királyi Rendőrség és a nyilas éra politikai rendőrségének működése adja. 2003 és 2008 között már dolgozott a HDKE-ben, illetve főlevéltárosként az Országos Levéltárban is.

○ Mit érdemes tudni a Holokauszt Dokumentációs Központ és Emlékgyűjteményről?

Kovács Tamás: A Holokauszt Dokumentációs Központ és Emlékgyűjtemény Közalapítványt 2002-ben hozta létre az első Orbán-kormány. A közalapítvány élén a kuratórium elnöke, Grósz Andor ny. orvos dandártábornok áll. Az emlékközpontot (HDKE) pedig igazgatóként én vezetem. Miközben a kuratórium elvi és felügyeleti jogkört gyakorol, az igazgató feladata az egész HDKE működtetése, menedzselése, szakmai tartalommal való feltöltése. Az itt dolgozó munkatársak tudása szerteágazó, hiszen többféle tudományterületen kell otthonosan mozogniuk, és ezeket össze is kell hangolniuk.

○ Az emlékközpont tevékenysége több részből tevődik össze. Melyek ezek?

K. T. Az intézménybe belépve a bejárattól jobbra az áldozatok emlékfalát találjuk, amely a holokauszt folyamán odavesztett magyar áldozatok neveit sorolja fel. Egyik kiemelt feladatunk az áldozatok neveinek gyűjtése. Ehhez komoly levéltári és könyvtári kutatást kell végezni, de gyakori, hogy a leszármazottak jelentik be az áldozatot. Jelenleg mintegy közel 180 ezer név szerepel az áldozatok falán. Szakkönyvtárunk szabad, nyilvános, látogatható, és a holokauszttal, a népi társadalmakkal és a magyarországi zsidósággal kapcsolatos könyvek találhatók meg benne. A könyvtár mintegy nyolcezer tételből (könyv, folyóirat, térkép) áll, és a tudományos kutatáshoz használt legtöbb magyar és nemzetközi adatbázis is fellelhető. Az intézmény harmadik része egy ezer tételből álló gyűjtemény, amelyben egyszerre található meg tárgyi és írásbeli emlékek is. Ezt jellemzően olyan hagyatékok alkotják, amelyeket leszármazottak és családtagok szoktak a rendelkezésünkre bocsátani. Ezek lehetnek naplók, fényképek és munkaszolgálati igazolások, de különlegesség, hogy például egy SS-övcsatunk is van. A negyedik szegmensét az intézménynek az oktatás, illetve a

továbbképzés jelenti. A történelemtanárok továbbképzése mellett a tárlatvezetők képzésére is figyelmet fordítunk.

○ Milyen az intézmény látogatottsága?

K. T. A látogatói létszám évről évre folyamatosan nő; az elmúlt években 30 ezer fő körül volt az éves látogatói létszám. Külföldről inkább nyáron érkeznek látogatók, akik között nemcsak izraeli turisták vannak. Hazai látogatóink között megtalálhatók osztálykiránduláson részt vevő diákok, akik a különböző emléknapon látogatnak el az intézménybe. Mindezt az is elősegíti, hogy a HDKE is szerepel utazási célként azon intézmények listáján, amelyek esetén a MÁV visszatéríti a csoportos jegyek árát, ezzel is érdekeltté téve az embereket abban, hogy ellátogassanak hozzánk, és szemügyre vegyék a múzeumi kiállításainkat. De természetesen a túlélők – akiket külön tisztelettel várunk – és leszármazottaik is gyakran vendégeink az emléknapon vagy különböző rendezvényeinken. A látogatottságot jól megalapozzák az állandó és időszaki kiállításaink.

○ Mit érdemes tudnunk az állandó kiállításról?

K. T. Állandó kiállításunk a *Jogfosztástól a népi társadalmig* címet viseli, és a magyar holokauszt áldozatainak emlékére hoztuk létre. A faji ideológia által fizikai megsemmisítésre ítélt magyar állampolgárok, tehát a zsidók és a romák szenvedéseit, üldöztetését és legyilkolását mutatja be, és jelenleg ez vonzza a legtöbb látogatót. Ez annak is köszönhető, hogy az egyik legmodernebb és leginteraktívabb kiállításnak tekinthető. Amellett, hogy eredeti dokumentumokat és tárgyakat mutatunk be, valódi családi és személyes történetekkel is megismerkedhetnek az érdeklődők. Az állandó kiállítás feladata, hogy egy nagy, átfogó összképet adjon a kor történéseiről. Reméljük, hogy a kiállítás hozzájárul a tolerancia megalapozásához és a mai kor kihívásainak legyőzéséhez is.

○ Az állandó kiállítás mellett milyen időszaki kiállítások vannak?

K. T. Az intézmény évek óta arra törekszik, hogy a zsinagógában legyen mindig valamilyen kisebb, tematikus időszaki kiállítás is, amely egy-egy téma részletes bemutatására hivatott. Ez az állandó kiállítás mellett évente egy-két időszaki kiállítást jelent. Idén az időszaki kiállításunk témája a minszki gettó, ugyanis Minszkben sikerült olyan kapcsolatot kiépítenünk a helyi tudomány képviselőivel, a történelemben otthonosan mozgó kollégákkal, akiknek a segítségével létre tudtuk hozni ezt a kiállítást. De mindig vannak újabb témáink is.

○ Milyen meghatározó kiállításokat emelne ki az intézmény történetéből?

K. T. Volt nálunk egy Anne Frank kiállítás, amelynek különösen nagy sikere volt. A készítőik ugyanis meg tudták szólítani a kortárs célközönséget úgy, hogy kifejezetten a 12 és 16 év közötti diákok tudásszintjének megfelelően állították össze a tárlatot. Volt egy német együttműködéssel megvalósuló, Náci propaganda elnevezésű projekt, amelyet magyar részletekkel egészítettünk ki.

Korábbi kiállításunk témája volt az embermentések történetei, a mauthauseni koncentrációs tábor és Ausztria német bekebelezése (anschluss). Mellettük bemutattuk például Fekete Edit életművét, Kádár György festőművész lágersorozatát, illetve a Holló Imre-emlékkiállítást is.

○ Milyen tervei, elképzelései vannak frissen kinevezett igazgatóként?

K. T. Fontos tisztázni, hogy céljainkat objektív lehetőségeink és a kuratóriumi tagok kimondott vagy kimondatlan elvárásai is meghatározzák. Ugyanakkor a kuratóriumi tagok elképzelései nem állnak messze az én gondolatvilágomtól. Fő célkitűzésünk, hogy az intézmény nemzetközi beágyazottságát nagymértékben erősítsük és továbbfejlesszük. Elsődleges feladatunk, hogy szoros együttműködést építsünk ki a magyar területeken és a környező országokban található egyetemekkel, közgyűjteményekkel, elősegítve ezzel a HDKE hazai és a nemzetközi beágyazottságának növelését. Emellett szeretnénk elektronikus folyóiratot is indítani, valamint konferenciákat és további időszaki kiállításokat szervezni, illetve rendezni.

○ Mely országokkal, illetve intézményekkel szeretnének szorosabban együttműködni a jövőben?

K. T. Legalább hét-nyolc európai intézménnyel tervezünk szorosabb szakmai kapcsolatot. Szeretnénk egyetemi kapcsolatokat kialakítani Kolozsváron, Szabadkán, Zágrábban, Bécsben, de a magyarlakta területek levéltáraival is tervezzük az együttműködést. Ugyan a legtöbb németországi koncentrációs táborban működő emlékhellyel van kapcsolatunk, mindezt szükséges lenne tovább mélyíteni. A koncentrációs táborok közül Auschwitzcal, Terezínnel, Mauthausennel is szeretnénk erősíteni a meglévő kapcsolatot, hiszen ezen helyekre a háború végén sok magyar került. Az auschwitzi koncentrációs tábort a Vörös Hadsereg szabadította fel. Sokak szerint minden, amit ők ott találtak, a mai napig is valahol Oroszországban van hadiszármányként. Nyilvánvaló, hogy az orosz féllel is törekednünk kell valamiféle szakmai együttműködésre.

○ Történelmileg mi indokolja, hogy éppen ezekkel az intézményekkel terveznek szorosabb együttműködést?

K. T. Tudjuk, hogy az 1944-ben deportált északkelet-magyarországi és erdélyi zsidók döntő többsége magyar anyanyelvűnek, mi több, magyarnak vallotta magát. Hogy a második világháború után Európa számos országában a nyelvi és etnikai határok megváltoztak, eltolódtak, az nagyban a holokausztnak tudható be. Elég megnézni, hogy Kolozsváron és Nagyváradon is mennyire lecsökkent a magyar lakosság szám a háború után. Érdemes volna ennek mentén az ottani kollégákkal együttműködést kialakítani, hogy még jobban fel tudjuk deríteni a témát. Általában ismert, hogy

Kovács Tamás

*Kedvenc könyv • Robert Merle: Mesterségem a balál:
Erich Maria Remarque: Nyugaton a belyzet változatlan.*

A diadalív árnyékában

*Kedvenc film • Hideg napok. A bíd túl messze van. A téglá
Kedvenc zene • Depeche Mode, L. van Beethoven, G. Gerswin*

Hobby • olvasás, kirándulás, utazás

névjegy

az 1933-tól aktívan működő dachauai koncentrációs tábor legtöbb áldozata német állampolgár volt. Azzal azonban kevesen vannak tisztában, hogy nagyon sok magyar is meghalt ott. Ennek ellenére tavalyi látogatásom alkalmával hiába kerestem a magyarokra utaló emléket, a kiállításon felsorolt neveken kívül mást nem találtam. Elég rossz volt tapasztalni, mennyire nincs benne a köztudatban az, hogy a magyarok számára is szörnyű hely volt Dachau.

○ Az NKE oktatójaként milyen kapcsolat kialakítására lát esélyt az egyetem és a HDKE között?

K. T. Fontos feladatom lesz, hogy a felsőoktatási intézményeket is jobban bevonjuk a munkánkba. Az NKE-vel való együttműködésben is rengeteg lehetőséget látok. Az egyetem mind a négy budapesti karával van közös pontunk, amire lehet alapozni, hiszen amilyen fontos ez a téma a katonáknak és a rendőröknek, legalább annyira számít a közigazgatás és a diplomácia világában is, hogy mi minden történt a történelem ezen sötét korszakában. Szeretnénk pályázatokat kiírni, hogy az egyetemeken a doktoranduszhallgatókat be tudjuk vonni, ezáltal minél többet publikáljanak és foglalkozzanak ezzel a kérdéskörrel. De kezdeményezni fogjuk közös konferenciák rendezését is. Szeretnénk az NKE-vel is együttműködési megállapodást kötni. ●

Farsangra hangolódva

A téli napok után felüdülésként köszönt be lassan, de biztosan a számtalan új lehetőséggel teli tavasz. Az év elején, ahogy a természet, úgy egy kicsit mi magunk is megújulunk. Mindezt igazán a telet elűzve, a farsangi mulatságok során tudjuk megtapasztalni. Ilyenkor a kis és nagy közösségek mind azért gyűlnek össze, hogy nagy lakomák, karneválok és bálók alkalmával megünnepeljék és köszöntsék a tavaszt. Olyan programokat ajánlunk, amelyeken kicsik és nagyok egyaránt jól érezhetik magukat a tél és a tavasz közötti átmeneti időben is.

Erdélyi farsangtemetés és disznóvágás

Erdély, 2019. február 28. – március 3.
Három nap Erdélyben, fókuszban a farsanggal. Ósrégi hagyomány nagybőjt előtt, hogy vidám lakomák, bálók és mulatságok során temetik el az emberek a telet. A fiúk maszkot öltenek magukra, ijesztgetik az összegyűlt fiatalságot, illetve verseikkel kápráztatják el a lányokat. Bár vannak szokások, amelyek mára már feledésbe merültek, de ez nem vonatkozik a nagybőjt kezdetét jelző, nagy sikerű farsangi télbúcsúztató bálra. Hogy méltóképpen búcsúztassák el az emberek a telet, álarcos felvonulással vidám pillanatokot és sok nevetést ígérnek az idelátogatók számára.

Országos Farsangi Fánkfesztivál

Nagykanizsa, 2019. március 1–3.
Mert nincsen farsang fánk nélkül!
Lesz köztük lekváros, szalagos, csöröge-, krémes és rózsafánk is! Az évről

évre egyre nagyobb érdeklődésnek örvendő téli fesztiválon sokféle finom fánkot láthat-

nak, kóstolhatnak és készíthetnek is a résztvevők, valamint versenybe is szállhatnak, hogy ki a legjobb fánkkészítő. Megismerhetik a fánkok gazdag íz- és formavilágát, miközben részesei lehetnek Guinness-rekordkísérletnek is. A nagykanizsai fánkfesztiválra mind versenyzőként, mind vendégként érdemes ellátogatni.

Bakonyi hagyományörző télűző vigadalom

Bakony, 2019. március 2.

A magyar népi kultúra és a sváb örökség hagyományait felelevenítve farsangi mulatságra hívják az érdeklődő embereket Bakonyjákó és Némethánya polgárai, mert együtt az igazi a téltemetés ünneplése. Úzzük el együtt a telet, hogy beköszönthessen a tavasz és a kikelet.

Farsangfarka Fesztivál

Szentendre, 2019. március 2–3.

Télbúcsúztató karneváli hangulat várja a Szentendrére látogatókat március első hétvégéjén. Farsangi fánkkülönlegességek, fáklyás-álarcos felvonulás, maskarások, szoboremberek, koncertek, gasztronómiai vásár és gyermekprogramok, vagyis ami a farsangból nem hiányozhat, az mind megtalálható lesz a fesztiválon. Ezt nem érdemes kihagyni!

A XX. SZÁZADI MAGYAR TÖRTÉNELEM ÚTVESZTŐI
EDDIG ISMERETLEN LEVÉLTÁRI FORRÁSOK ALAPJÁN

Kun Miklós

Széchenyi-díjas történész előadás-sorozata

LUDOVIKA
SZABADEGYETEM

FEBRUÁR

Az antifasiszta koalíció vezetőinek vitái
a háború utáni berendezkedésről

Szövetségesekből ellenségek: Angolszász hatalmak
és a Szovjetunió szembefordulása egymással a világ valamennyi szegletében

Churchill és Sztálin kötélhúzósa: Kié legyen Magyarország?
(Publikálatlan források nyomán)

Már akkor is az olaj volt a legfőbb tét!
A Kreml kísérlete Észak-Írán és Kurdisztán bekebelezésére

MÁRCIUS

Magyar kommunista politikusok Moszkva szolgálatában a Nyugat-Balkánon
(1940-es évek)

Miként nyilatkozott Friedrich Paulus és Stomm Marcel a Rajk-perről?
Szovjet fogságba esett külföldi főtisztek publikálásra váró iratai

A felvidéki és az erdélyi magyarság tragikus sorsa a nagy világegést követően

ÁPRILIS

A Marshall-terv létrejöttének titkai.
Miként tervezte Sztálin megvalósítani saját „ellen Marshall-tervét”?

Politikai perek a hidegháború éveiben Kelet-Európában
a szovjet tanácsadók közreműködésével

Ketyegő bombák a Szovjetunió keleti határainál.
A kommunista Kína és Észak-Korea a Kreml szövetségesei,
egyben potenciális ellenségei

Nemzetközi békemozgalom úgy is,
mint a szovjet háborús tervek szépségflastroma

Regisztrálni a következő elérhetőségen lehet:

<http://regisztracio.uni-nke.hu/szabadegyetem>

KERESSE A WOLTERS KLUWER KÖNYVEIT NÁLUNK!

2019 februárjától a Dialóg Campus Könyvesbolt
a Wolters Kluwer kiemelt referenciaboltja.

Dialóg Campus Könyvesbolt

Dialóg Campus Könyvesbolt
1053 Budapest, Károlyi u. 17.

Tel.: 06-1-269-9533

E-mail: info@dialogcampus.hu

Nyitvatartás: hétfőtől péntekig: 10–18-ig

Dialóg Campus Kiadó

www.dialogcampus.hu

 Dialóg Campus Kiadó

 Wolters Kluwer